

**STANDARDY OPIEKI
NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3**

Miejskie Przedszkole Nr 10
w Jarosławiu

WSTĘP

Celem naszej placówki jest zapewnienie dzieciom w wieku do lat 3 bezpiecznych, przyjaznych i wspierających warunków do wszechstronnego rozwoju. Miejskie Przedszkole Nr 10 w Jarosławiu to nie tylko miejsce opieki, ale przestrzeń, w której każde dziecko może poznawać świat, rozwijać swoje kompetencje społeczne, emocjonalne, językowe i ruchowe, a także budować poczucie własnej wartości i bezpieczeństwa.

Naszą misją jest tworzenie takiego środowiska opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, w którym każde dziecko czuje się ważne, akceptowane i zauważone. Dążymy do tego, aby dzieci mogły swobodnie rozwijać swoją autonomię, ciekawość świata, twórczość i relacje z innymi.

Dbamy o bliski, pełen zaufania kontakt z rodzicami i opiekunami, wierząc, że partnerska współpraca z rodziną jest kluczowym elementem wspierania rozwoju dziecka.

Wartości, którymi się kierujemy:

- Bezpieczeństwo — tworzymy przestrzeń, w której dzieci czują się bezpieczne emocjonalnie i fizycznie.
- Szacunek — traktujemy każde dziecko z szacunkiem, uznając jego potrzeby, emocje i prawo do własnego tempa rozwoju.
- Akceptacja — wspieramy różnorodność i indywidualność dzieci, budując pozytywne relacje oparte na zrozumieniu.
- Autonomia — stwarzamy dzieciom warunki do podejmowania pierwszych samodzielnych decyzji i rozwijania niezależności.
- Wspólnota — budujemy atmosferę grupy opartej na wzajemnym zaufaniu, współpracy i trosce o innych.
- Rozwój — wspieramy dzieci w odkrywaniu świata, rozwijaniu kompetencji poznawczych, społecznych, emocjonalnych i ruchowych.
- Współpraca z rodziną — traktujemy rodziców jako partnerów w procesie wychowania i rozwoju dziecka.

Dokumenty sporządzono na podstawie:

- USTAWA z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2011 nr 45 poz. 235)
- ROZPORZĄDZENIE Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2024 poz. 1882)
- Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)

W naszej placówce bezwzględnie przestrzegamy **praw dziecka zawartych w Konwencji o Prawach Dziecka** przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1989 roku. Codzienna praca personelu, organizacja środowiska oraz podejmowane działania opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne są zgodne z zapisami tego dokumentu, w szczególności w zakresie:

- Prawa do równego i sprawiedliwego traktowania bez względu na pochodzenie, płeć, wyznanie, język, niepełnosprawność czy inne różnice (Art. 2).
- Priorytetowego traktowania najlepszego interesu dziecka w każdej sytuacji (Art. 3).
- Poszanowania roli i odpowiedzialności rodziców oraz opiekunów w procesie wspierania dziecka w korzystaniu z jego praw (Art. 5).
- Niezbywalnego prawa do życia i rozwoju (Art. 6).
- Prawa do tożsamości (Art. 8).
- Prawa do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji go dotyczących, zgodnie z jego możliwościami (Art. 12).
- Prawa do swobodnego wyrażania opinii i myśli, w formie dostosowanej do wieku i możliwości dziecka (Art. 13).
- Ochrony przed wszelkimi formami przemocy, krzywdy i zaniedbania (Art. 19, 34).
- Prawa dziecka z niepełnosprawnością do godnego życia i aktywnego uczestnictwa w społeczności (Art. 23).
- Prawa do poziomu życia odpowiadającego potrzebom rozwojowym dziecka (Art. 27).
- Prawa do edukacji wspierającej rozwój osobowości, talentów, szacunku do innych i środowiska (Art. 28, 29).

Działania personelu oraz stosowane rozwiązania organizacyjne są każdorazowo planowane i realizowane z pełnym poszanowaniem powyższych zasad. Wszyscy członkowie zespołu są zobowiązani do znajomości oraz praktycznego stosowania zapisów Konwencji w codziennej pracy z dziećmi.

PLAN OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNY ŻŁOBKA

Miejskie Przedszkole Nr 10 w Jarosławiu wypełnia zadania określone zapisami ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 798) oraz spełnia standardy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2024 r. poz. 1882).

Miejskie Przedszkole Nr 10 uwzględnia standardy niezbędne oraz standardy podnoszenia jakości. Kieruje się potrzebami wszystkich dzieci, a w szczególności bierze pod uwagę potrzeby dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym, pochodzących z rodzin należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, dzieci z rodzin zróżnicowanych językowo i kulturowo, dzieci z rodzin migrantów, dzieci wymagających szczególnej opieki.

Podstawowym celem działalności Miejskiego Przedszkola Nr 10 – oddziałów żłobkowych jest wspieranie rodziców w opiece i wychowaniu dzieci, ale przede wszystkim zapewnianie dziecku możliwości uczenia się poprzez zabawę oraz opiekę w czasie, gdy rodzice nie mogą jej sprawować osobiście, tj. w czasie gdy są w pracy. Odpowiednio przygotowana kadra pomaga dziecku jak najszybciej się rozwijać, zdobywać nowe umiejętności społeczne, takie jak praca w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi, oraz uczyć się samodzielnej zabawy.

Realizując standardy niezbędne oraz standardy podnoszenia jakości, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, żłobek uwzględnia działania, jakie będą podejmowane wobec dziecka w zakresie:

- 1) wypełniania wobec dziecka funkcji opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych, potencjału i zainteresowań dziecka;
- 2) zapewnienia przez personel bezpiecznej emocjonalnie i fizycznie atmosfery podczas pobytu dziecka w instytucji opieki, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie dziecku w rozwoju, charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem

dziecka, okazywaniem szacunku, podejmowaniem niedyrektywnych działań, nawiązywaniem pozytywnych relacji i budowaniem poczucia autonomii;

3) zapewnienia przez personel warunków sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem zabaw i interakcji rozwijających:

- a) kompetencje komunikacyjne dzieci (werbalne i niewerbalne) niezbędne do nawiązywania relacji społecznych,
- b) sprawność fizyczną z uwzględnieniem małej i dużej motoryki oraz percepcji zmysłowej dzieci,
- c) kreatywność oraz ciekawość świata.

Dokumentacja formalna i merytoryczna placówki jest podstawą spójności działań całego personelu. Dzięki temu zespół zna cele, zadania oraz ważne dla wszystkich wartości w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną. Dokumenty te stanowią podstawą do rozwijania pracy placówki.

Słowniczek terminów:

- Rozporządzenie – oznacza rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3.
- Instytucja opieki – placówka oferująca opiekę dzieciom w wieku do lat 3 wymieniona w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, czyli żłobek, klub dziecięcy, dzienny opiekun.
- Plan OWE – plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny, który każda instytucja opieki zobowiązana jest stworzyć.

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny Miejskiego Przedszkola Nr 10 określa działania podejmowane w oddziałach żłobkowych w celu spełnienia standardów

<p>STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 W ŻŁOBKU</p> <p>OBSZAR – PRACA Z DZIEĆMI</p> <p>STANDARD I. STWORZENIE PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO Z UWZGLĘDNIENIEM PRAW ZAWARTYCH W KONWENCJI O PRAWACH DZIECKA</p>	
<p>Szczegółowy zakres standardu I.1,2</p> <p>I.1. Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny obejmuje zagadnienia metodyczne, w szczególności dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – celów opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych, – metod pracy z dziećmi, – harmonogramu obejmującego stałe i zmienne elementy dnia, – planowanych aktywności. <p>I.2. Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny uwzględnia specyfikę żłobka dotyczącą dostępnej przestrzeni, lokalizacji i zasobów, jest akceptowany przez organ prowadzący Miejskie Przedszkole Nr 10 w Jarosławiu – oddziały żłobkowe</p>	
<p>Szczegółowy zakres standardu I.1.</p> <p>Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny, z uwzględnieniem praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka, obejmuje zagadnienia metodyczne w obszarze:</p> <ul style="list-style-type: none"> – celów opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych, 	<p>Plan OWE zawiera:</p> <p>CELE OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNE</p> <ul style="list-style-type: none"> – w oddziałach żłobkowych tworzy się dzieciom optymalne warunki pobytu przez organizację codziennej opieki zapewniającej respektowanie praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka i spełnianie podstawowych potrzeb życiowych – fizjologicznych, potrzeb bezpieczeństwa, potrzeby uwagi i szacunku, – w oddziałach żłobkowych tworzy się warunki pobytu wspierające rozwój umiejętności samoregulacji

<ul style="list-style-type: none"> - metod pracy z dziećmi, - harmonogramu obejmującego stałe i zmienne elementy dnia, - planowanych aktywności. 	<p>i samodzielności dzieci w zakresie samoobsługi oraz w kontaktach społecznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - w oddziałach żłobkowych wspiera się rozwój poznawczy, twórczy, rozwija umiejętności komunikacyjne oraz sprawność fizyczną dziecka przez stworzenie środowiska edukacyjnego umożliwiającego harmonijny rozwój. <p>CELE SZCZEGÓŁOWE są realizowane w codziennej pracy instytucji i umożliwiają rozwój wiedzy, umiejętności i dyspozycji dzieci. Cele szczegółowe są dopasowane do indywidualnych możliwości dzieci w grupie. Do tych celów należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja przestrzeni żłobka tak, aby dzieci mogły bezpiecznie się bawić, odpoczywać i eksplorować otoczenie; - wdrażanie codziennych rytuałów i przewidywalnego planu dnia, budując poczucie stabilności; - poszanowanie prawa dziecka do odmowy udziału w zabawie lub aktywności; - indywidualne podejście do potrzeb dzieci w okresie adaptacji; - współpraca z rodzicami w procesie adaptacyjnym; - kształtowanie samodzielności dziecka, poczucia świadomości ciała; - kształtowanie świadomości i umiejętności regulowania własnych potrzeb; - rozwijanie sprawności fizycznej, koordynacji ruchowej, integralności sensorycznej; - kształtowane są umiejętności dzieci rozpoznawania i nazywania emocji u siebie i innych osób, samoregulacji emocjonalnej; - kształtowana jest tożsamość, poczucie odrębności, świadomości własnego „ja”, świadomości swoich potrzeb;
--	--

- kształtowana jest uważność na inne dzieci i ich potrzeby;
- kształtowana jest gotowość do porozumiewania się, umiejętności komunikacyjne i językowe;
- kształtuje się gotowość dziecka do poznawania świata, ciekawość, wytrwałość;
- rozwijanie umiejętności utrzymywania wspólnego pola zainteresowania i uwagi;
- rozwijanie i poszerzanie wiedzy dziecka i rozumienie otaczającego świata;
- rozwijanie u dzieci świadomości podstawowych zasad zdrowego stylu życia.

METODY PRACY Z DZIEĆMI

- 1) Relacje z dziećmi w oddziale żłobkowym opierają się na:
  - szacunku, wzajemności i responsywności, czyli uważnym reagowaniu na potrzeby dziecka – tak, aby tworzyć ciepłą, domową atmosferę;
  - stałej obecności tych samych opiekunów, co sprzyja budowaniu bezpiecznych i trwałych relacji między dziećmi a dorosłymi. Opiekunowie ci pełnią również rolę łączników między domem rodzinnym a instytucją;
  - współpracy opiekunów, rodziców i dzieci, która wspiera rozwój oraz zdobywanie nowych doświadczeń przez dziecko. Ta współpraca tworzy ramy dla pogłębiania relacji, wspiera ciągłość opieki i zapewnia dzieciom stabilność.
- 2) Praca w oddziałach żłobkowych oparta jest głównie o założenia pedagogiki Marii Montessori.
- 3) Opiekun towarzyszy dzieciom podczas eksploracji środowiska – jest zawsze w pobliżu miejsca, gdzie dzieci się bawią.

- 4) Kluczowym elementem stosowanych metod pracy z dziećmi jest aktywne słuchanie i komunikacja – przejawia się poprzez komentowanie zaobserwowanych działań dziecka, wyrażanie zainteresowania działaniami dziecka.
- 5) Opiekun włącza się do zabawy dzieci, jeśli tego potrzebują lub wyłącza się z zabawy, jeśli obecność dorosłego nie jest niezbędna.
- 6) Dzieciom dostarcza się materiały, przedmioty i narzędzia, które mogą rozwijać i wzbogacać aktywności i zabawy, np. gdy dziecko bawi się wodą, przelewając ją z kubeczka do kubeczka, opiekun – może dodać inne przedmioty/zabawki (lejek, łyżki i butelkę), może zacząć bawić się równoległe tymi przedmiotami, tak by dziecko mogło obserwować jego/jej działania, nie ponagla się dziecka do użycia nowych materiałów. Dziecko samo decyduje, kiedy i jak je wykorzysta.
- 7) Dzieciom pomaga się w zrozumieniu świata – opisywanie jak działa to, co robią, jakie są obserwowane zależności, łączenie przyczyny i skutku, pokazywanie chronologii wydarzeń, przewidywanie.

HARMONOGRAM OBEJMUJĄCY STAŁE I ZMIENNE ELEMENTY DNIA

Poczucie bezpieczeństwa dzieci opiera się na rutynie i rytuałach na podstawie HARMONOGRAMU DNIA W ODDZIAŁACH ŻŁOBKOWYCH. Harmonogram jest stały i przewidywalny dla wszystkich dzieci.

Harmonogramie dnia zawiera następujące elementy:

- 6.00 - 8.00 – schodzenie się dzieci, powitanie, pory zabaw swobodnych w różnych strefach rozwoju,
- 8.00 - 8.30 - przygotowanie do śniadania,
- 8.30 – 9.00 - śniadanie,
- 9:00 - 9.15 – czynności pielęgnacyjne i higieniczne,

- 9.15 – 10.30 - pora zabawowych aktywności edukacyjnych (zabawy sensoryczne, muzyczne, ruchowe, plastyczne, literackie, konstrukcyjne, matematyczne), II śniadanie,
- 10.30 – 11.00 – zabawy ruchowe na podwórku,
- 11.00 – 11.10 – przygotowanie do obiadu, czynności higieniczne,
- 11.10 – 11.40 - II danie,
- 11.40 – 12.00 – czynności higieniczne, przygotowanie do drzemki
- 12.00 – 13.30 - pora odpoczynku,
- 13.30 – 14.00 - przygotowanie do obiadu, czynności higieniczne,
- 14.00 – 14.30 - zupa,
- 14.30 – 15.00 - czynności pielęgnacyjne i higieniczne,
- 15.00 – 16.00 - pory zabawowych aktywności edukacyjnych dzieci (do wyboru z zabaw obejmujących różne sfery rozwoju),
- 16.00 – 17.00 - wspólne sprzątnięcie sali, rozchodzenie się dzieci do domu.

Oferta dodatkowa:

- celebrowanie Świąt Bożego Narodzenia,
- celebrowanie Dnia Rodziny,
- celebrowanie Dnia Dziecka,
- czytanie książek przez rodzica, opiekuna,
- spotkania z zaproszonymi gośćmi,
- inne ustalone z rodzicami.

PLAN AKTYWNOŚCI DZIECI

Aktywności dzieci to sytuacje, które powtarzają się codziennie, stwarzają dzieciom możliwości do zabaw edukacyjnych we wszystkich obszarach rozwoju.

Główną i podstawową aktywnością dzieci jest zabawa, która:

- jest kluczową praktyką w opiece nad dzieckiem do lat 3,

	<p>– zapewnienia wszystkim dzieciom możliwości różnego rodzaju aktywności, rozwoju, uczenia się i dobre samopoczucie (dzieci nie traktują zabawy jako narzędzia do osiągnięcia określonych celów, ale jako sposób spędzania czasu, życia i postrzegania świata).</p> <p>Dla dzieci znaczenie zabawy leży w samej zabawie, daje im radość i przyjemność, ponieważ podczas zabawy są aktywnymi podmiotami: strukturyzują i badają otaczający świat, tworzą relacje społeczne i znaczenia w oparciu o swoje doświadczenia, budują wyobrażenia o sobie i innych, naśladują, a także tworzą nowe rzeczy. Dzięki zabawie dzieci modelują i testują swoje pomysły, mogą przetwarzać doświadczenia, które uważają za trudne. Zabawa pozwala im bezpiecznie eksperymentować, próbować i ponosić porażki.</p> <p>Proponowane dzieciom zabawy edukacyjne łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, robienie rzeczy razem i rozwijanie osobistych umiejętności. Gdy dzieci zdobywają więcej doświadczeń, zabawa ewoluuje i przybiera coraz bardziej złożone formy. Interakcje między personelem a dziećmi, a także między dziećmi stanowią podstawę rozwoju myślenia, języka i rozwijania umiejętności zabawy. Poprzez zabawę dzieci dokonują obserwacji, eksperymentują i uczą się zasad panujących w społeczności. Podczas zabawy w grupie dzieci uczą się regulować swoje emocje, a także brać pod uwagę punkt widzenia innych. Zabawa zwiększa poczucie wspólnoty i wzmacnia pozytywną atmosferę.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu I.2.</p> <p>Plan opiekuńczo-wychowawczo- edukacyjny uwzględnia specyfikę żłobka dotyczącą dostępnej przestrzeni, lokalizacji i zasobów,</p>	<p>Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny uwzględnia specyfikację instytucji opieki dotyczącą dostępnej przestrzeni, lokalizacji i zasobów – wizytówka „instytucji”, uwzględniająca ważne informacje mające wpływ na codzienne funkcjonowanie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nazwa Instytucji Miejskie Przedszkole Nr 10 2. Lokalizacja 37-500 Jarosław, os. Kombatantów 22

**jest akceptowany przez organ
prowadzący żłobek**

3. Struktura i zasoby:

a) liczba miejsc: 37 dzieci

b) grupy wiekowe: grupy mieszane wiekowo

c) przestrzenie zewnętrzne: placówka posiada ogrodzoną działkę z częścią aktywności ruchowej zabezpieczony ogrodzeniem z furtką

d) dostępność specjalistycznych sal: sala zajęć ruchowych

4. Kierownictwo i kontakt: Dyrektor Justyna Łasocha, tel. 166216624, tel. kom. 533215536

5. Innowacje: edukacja wg koncepcji Marii Montessori, wielozmysłowe doświadczanie świata

6. Bezpieczeństwo i dostosowanie do potrzeb dzieci: niskoprogowe wejście do budynku ułatwia dostęp osób poruszającym się na wózkach inwalidzkich oraz rodzicom z wózkami dziecięcymi. Wejście do budynku zabezpieczone jest kodem – osoby postronne nie mają dostępu do wnętrza bez zgody personelu.

W celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa i komfortu dzieci, w placówce zastosowano: osłony na kaloryfery, zabezpieczenia gniazdek elektrycznych, bariery ochronne, atestowane wyposażenie spełniające normy bezpieczeństwa.

7. Monitoring:

Oddziały żłobkowe wyposażone są w system monitoringu wizyjnego obejmujący: wejście główne, teren zewnętrzny.

Dostęp do nagrań posiada wyłącznie osoba upoważniona, dane są przechowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

7. Programy edukacyjne i opiekuńcze:

Placówka realizuje kompleksowy program opiekuńczo-edukacyjny dostosowany do wieku i etapu rozwojowego dzieci

do lat 3, wspierający ich rozwój emocjonalny, społeczny, poznawczy i ruchowy. Codzienny harmonogram obejmuje różnorodne aktywności, takie jak zabawy sensoryczne, ćwiczenia motoryki małej i dużej, zajęcia muzyczno-ruchowe, czytanie książeczek, działania plastyczne oraz proste zabawy matematyczne i językowe. Dzieci uczestniczą również w zajęciach tematycznych związanych z porami roku, świętami, światem przyrody i otaczającą rzeczywistością, co wspiera ich ciekawość i chęć odkrywania świata.

W pracy z dziećmi wykorzystywane są różnorodne metody, m.in. zabawy paluszkowe, opowieści ruchowe oraz zabawy fundamentalne. Podstawą pracy jest pedagogika Marii Montessori. Codzienne aktywności są przeplatane czasem na odpoczynek, relaksację, posiłki i opiekę indywidualną dostosowaną do potrzeb każdego dziecka.

Personel placówki co miesiąc opracowuje plan pracy dla swojej grupy, na którym opierają się codzienne aktywności. Plany te są tworzone na podstawie autorskich koncepcji lub z wykorzystaniem gotowych materiałów (autorzy zakupionych planów), które oferują scenariusze zajęć dostosowane do wieku dzieci oraz inspiracje do różnorodnych aktywności edukacyjnych.

8. Rodzaje aktywności:

Aktywności podejmowane z dziećmi w placówce opierają się na powtarzalnych, codziennych sytuacjach oraz różnorodnych zabawach, które wspierają rozwój społeczny, emocjonalny, poznawczy i fizyczny. Kluczowe jest zapewnianie dzieciom codziennych okazji do: obserwacji, eksperymentowania, ruchu, budowania relacji i rozwijania samodzielności. Do planowanych aktywności należą m.in.:

- codzienne zabawy swobodne w sali z możliwością wyboru miejsca, materiałów i rodzaju aktywności,

- zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne rozwijające koordynację wzrokowo-ruchową (np. klocki, układanki, sortery),
- zabawy sensoryczne, plastyczne, twórcze z wykorzystaniem różnorodnych materiałów i faktur (masa solna, ciastolina, farby, papier, naturalne materiały),
- zabawy muzyczne i rytmiczne - śpiewanie, słuchanie piosenek, gra na prostych instrumentach, zabawy przy muzyce,
- zabawy ruchowe i ogólnorozwojowe, zarówno w sali, jak i na świeżym powietrzu, wspierające sprawność i koordynację ruchową,
- zabawy tematyczne i odgrywanie ról - naśladowanie sytuacji z życia codziennego, rozwijanie wyobraźni i umiejętności społecznych,
- proste zabawy badawcze i przyrodnicze - obserwowanie przyrody, zabawy z wodą, piaskiem, światłem i cieniem,
- zabawy integracyjne, wspólne kręgi, powitania i pożegnania budujące poczucie wspólnoty i relacji w grupie,
- zabawy rozwijające mowę i komunikację - słuchanie bajek, wierszyków, opowiadanie, zabawy paluszkowe, zagadki, rymowanki,
- zajęcia wspierające samodzielność - ćwiczenia samoobsługowe w trakcie codziennych czynności: posiłki, ubieranie się, toaleta,
- codzienne spacerowanie i pobyt na świeżym powietrzu, niezależnie od pory roku, w miarę możliwości pogodowych,
- zabawy wyciszające i relaksacyjne - masażyki, kotysanki, kąciek wyciszenia, spokojne czytanie książeczek,
- okazjonalne aktywności związane z kalendarzem świąt i wydarzeń (np. Dzień Misia, Święto Dyni, Dzień Ziemi).

Aktywności są dostosowywane do wieku, możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci. W ich planowaniu uwzględnia się również inicjatywę własną dziecka, naturalny rytm grupy oraz codzienne sytuacje edukacyjne pojawiające się spontanicznie.

W codziennej pracy opiekunki planują i realizują aktywności w oparciu o miesięczne/tygodniowe plany dydaktyczno-wychowawcze oraz scenariusze zajęć. Dokumenty te zawierają precyzyjny opis celów, treści i przebiegu zajęć, a ich zakres jest każdorazowo dostosowany do aktualnych potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci w wybranej grupie.

Systematyczna realizacja zaplanowanych działań sprzyja spójnej organizacji dnia, a jednocześnie zapewnia dzieciom różnorodne, atrakcyjne aktywności, które wspierają ich wszechstronny, harmonijny rozwój w bezpiecznym i przyjaznym środowisku.

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY PERSONELU

STANDARD II. OKREŚLENIE ZASAD, PROCEDUR I PROGRAMÓW DOTYCZĄCYCH ORGANIZACJI PRACY PERSONELU

Szczegółowy zakres standardu II.1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11

W żłobku określono:

II.1. Zasady, procedury i programy dotyczące organizacji pracy personelu.

II.2. Procedury przyjmowania i odbierania dzieci z instytucji opieki.

II.3. Procedury postępowania w przypadku choroby dzieci.

II.4. Ramowy program adaptacji dzieci uwzględniający aktywny udział rodziców.

II.5. Żłobek zapewnia warunki do swobodnego poruszania się dzieci.

II.6. Żłobek zapewnia warunki do odpoczynku dzieci.

II.7. Żłobek zapewnia warunki do zachowania intymności podczas czynności higienicznych dzieci.

II.8. Żłobek zapewnia dzieciom warunki do rozwijania samodzielności w czasie posiłków.

II.9. Żłobek zapewnia dzieciom wydzieloną strefę do artystycznej ekspresji i działań sensorycznych.

II.10. Żłobek zapewnia dzieciom warunki do kontaktu z naturą.

II.11. Żłobek zapewnia dzieciom warunki do aktywności edukacyjnych dzieci umożliwiającym im poznawanie świata.

Szczegółowy zakres standardu II.1.

Procedury przebywania osób dorosłych innych niż personel i rodzice na terenie instytucji opieki

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny określa optymalne warunki dla rozwoju dzieci, wskazuje sposób realizacji działań, które pozwolą organizować oraz prowadzić dobrej jakości usługi dla dzieci objętych opieką w placówce.

Poniższe procedury zdecydowanie zwiększają bezpieczeństwo dzieci i ograniczają ryzyko pomyłek oraz nieprawidłowości są konsekwentnie stosowane.

	<p>W placówce wdrożone zostały jasno określone, procedury dotyczące zasad pobytu osób innych niż zatrudniony personel w tym prowadzenie księgi wejść i wyjść:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w księdze wejść i wyjść w żłobku każda osoba spoza personelu i rodziców wpisuje swoje dane, cel wizyty, godzinę wejścia i wyjścia, – określone zostały miejsca w instytucji, po których osoby z zewnątrz mogą się poruszać samodzielnie, a do których wstęp mają tylko pod opieką wyznaczonego pracownika – schemat postępowania opracowano w formie graficznej i umieszczono go w widocznym miejscu, – niedopuszczalny jest dostęp osób postronnych do kontaktu z dziećmi bez nadzoru personelu żłobka, – procedury są udokumentowane i znane całemu personelowi.
<p>Szczegółowy zakres standardu II.2.</p> <p>Placówka ma określone procedury przyjmowania i odbierania dzieci z instytucji opieki</p>	<p>Placówka ma opracowane i wdrożone jasno określone, procedury dotyczące przyjmowanie dzieci do placówki rano i wydawanie ich rodzicom/opiekunom pod koniec dnia (stanowią załącznik nr 1).</p> <p>Procedury te zakładają m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyjmowanie dziecka przyprowadzanego do placówki przez osobę z personelu znającą dziecko, – weryfikację tożsamości osób odbierających dziecko – każda osoba poza prawnymi opiekunami dziecka musi mieć upoważnienie, – niedopuszczanie do odbierania dziecka przez osoby nietrzeźwe, pod wpływem innych środków odurzających lub niemające upoważnienia, – codzienną rejestrację przyjęcia i wydania dziecka.

<p>Szczegółowy zakres standardu II.3.</p> <p>Placówka ma określone procedury postępowania w przypadku choroby dzieci</p> <p>Choroba dziecka w instytucji opieki to zawsze sytuacja wymagająca odpowiedniej reakcji – zarówno ze względu na dobro samego chorego dziecka, jak i w kontekście ochrony zdrowia pozostałych podopiecznych i personelu.</p>	<p>Placówka ma opracowane i wdrożone czytelne zasady postępowania w przypadkach choroby dzieci (stanowią załącznik nr 2), uwzględniające m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sposób identyfikacji niepokojących objawów u dziecka (obserwacja samopoczucia, pomiar temperatury itp.) i ustalenie kto odpowiada za ocenę tych objawów, – określenie stanów wymagających bezwzględnego odizolowania dziecka z pobytu w instytucji (np. wysoka gorączka, wymioty, biegunka, podejrzenie choroby zakaźnej), – zasady izolacji dziecka z objawami chorobowymi od reszty grupy do czasu odebrania przez rodziców, – schemat informowania rodziców o stanie dziecka i wezwania do jak najszybszego odebrania go z instytucji, – procedurę postępowania w przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia dziecka, zagrożenia życia (wezwanie pogotowia, udzielanie pierwszej pomocy), – zasady informowania pozostałych rodziców o wystąpieniu w grupie choroby zakaźnej i zalecanych środkach profilaktycznych, – kryteria powrotu dziecka do instytucji po chorobie.
<p>Szczegółowy zakres standardu II.4.</p> <p>Ramowy program adaptacji dzieci uwzględnia aktywny udział rodziców</p>	<p>Placówka ma opracowany i wdrożony ramowy program adaptacji dzieci uwzględniający aktywny udział rodziców (założenia programu stanowią załącznik nr 3).</p> <p>1) Placówka stwarza warunki, w których dziecko poczuje się bezpiecznie, zbuduje pozytywne relacje i płynnie włączy się w życie grupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nawiązanie kontaktu z rodzicami jeszcze przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do żłobka (wywiad na temat dziecka, jego przyzwyczajzeń, preferencji, ewentualnych obaw, zapoznanie rodziców ze specyfiką pracy instytucji, planem dnia, zasadami, ustalenie indywidualnego planu adaptacji,

	<ul style="list-style-type: none"> – stworzenie dziecku bezpiecznych i przyjaznych warunków w pierwszych dniach pobytu: wyznaczenie stałych opiekunów, szczególnie na początku, indywidualne podejście, dostosowane do temperamentu i potrzeb dziecka (np. więcej przytulania, pozwalanie na obserwację z boku), okazywanie zrozumienia dla różnych emocji dziecka, cierpliwość, włączenie do wspólnych zabaw, gdy dziecko jest na to gotowe, – ścisła współpraca z rodzicami w czasie adaptacji: ustalenie z rodzicami zasad i harmonogramu obecności osób bliskich dziecku w pierwszym okresie adaptacji, codzienna, wymiana informacji o samopoczuciu, zachowaniu dziecka, wspólne ustalanie modyfikacji planu adaptacji, udzielanie wsparcia rodzicom, szczególnie w przypadku trudności, – obserwacja dziecka i ocena przebiegu procesu adaptacji: monitorowanie samopoczucia, zachowania, postępów dziecka, identyfikowanie ewentualnych obszarów wymagających dodatkowego wsparcia, dokumentowanie przebiegu adaptacji, wyciąganie wniosków na przyszłość. <p>2) Rola rodziców w procesie adaptacji dziecka (postawa, przygotowanie dziecka i rodziny, współpraca z personelem placówki):</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie dziecka do rozpoczęcia uczęszczania do żłobka, zapoznanie dziecka z drogą do instytucji, rozmowy z dzieckiem o nowym miejscu, pozytywne nastawienie, stopniowe przyzwyczajanie dziecka do rozstań (np. zostawianie z babcią, z opiekunką), uczenie samodzielności w zakresie jedzenia, ubierania się, toalety, – aktywny udział w procesie adaptacji dziecka: obecność z dzieckiem w instytucji w pierwszych dniach,
--	--

	<p>stosowanie się do ustalonych reguł obecności w grupie, stopniowe skracanie pobytu rodzica (lub osoby bliskiej dziecku) i wydłużanie czasu pobytu dziecka, zgodnie z ustalonym planem, zapewnianie dziecku ulubionych zabawek, przedmiotów z domu dla poczucia bezpieczeństwa (jeśli tego potrzebuje),</p> <ul style="list-style-type: none"> – ścisła współpraca z personelem: przekazanie szczegółowych informacji o dziecku, jego przyzwyczajeniach, preferencjach, codzienne rozmowy z opiekunami, wymiana spostrzeżeń, uwag, stosowanie się do ustalonych zasad (np. dotyczących pożegnań z dzieckiem), – wsparcie dziecka w domu: okazywanie zrozumienia dla różnych emocji dziecka związanych z adaptacją, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, dodatkowa czułość, cierpliwość, niewyręczanie dziecka w sytuacjach, z którymi może poradzić sobie samo.
--	---

<p>Szczegółowy zakres standardu II.5.</p> <p>Zapewnione są warunki do swobodnego poruszania się dzieci</p> <p>W placówce przestrzeń dla dzieci musi być zorganizowana w sposób umożliwiający im zabawę w zróżnicowany sposób oraz dający możliwości relaksu. Służy temu wydzielenie różnych stref aktywności, wśród których dzieci mogą swobodnie się przemieszczać. Instytucja opieki musi oferować środowisko bogate w rzeczy do zbadania i ułatwiać szereg działań, w tym ruch fizyczny, np. taniec, opowiadanie historii czy aktywności plastyczne.</p>	<p>Przestrzeń placówki zorganizowana jest w sposób, umożliwiający dziecku różnorodną zabawę oraz dający możliwości relaksu np. w salach zabaw dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wydzielono niezależne obszary aktywności, – rozdzielone są miejsca na różne aktywności – do głośnej zabawy, odpoczynku, czytania itd., – meble dla dzieci są mobilne tak, żeby można było wyodrębnić mniejsze przestrzenie, – półki, okna, lustra są na wysokości wzroku dzieci, – wieszaki na ubrania i półki z rzeczami osobistymi dzieci są na wysokości odpowiedniej do ich wzrostu, aby wzmacniać ich samodzielność, – materiały edukacyjne i zabawki do użytku dzieci znajdują się w ich zasięgu w przezroczystych pojemnikach lub na niskich półkach, – w pomieszczeniu znajdują się schodki, podesty, by dzieci mogły się wspinać, – wyznaczona jest przestrzeń, gdzie można biegać, (może być na zewnątrz budynku) – przestrzeń jest zaaranżowana w sposób rozwijający kreatywność i samodzielność dzieci, zachęcająca do eksploracji, interakcji społecznych, – wydzielone są miejsca, gdzie dziecko może się bezpiecznie schować i jest zachowana jego prywatność, – sprzęt i materiały są swobodnie dostępne dla dzieci, tak by wspierać zainteresowania i potrzeby dzieci oraz stanowić wyzwanie, rozwijać myślenie, – środowisko jest bogate w rzeczy do badania i ułatwia szereg działań, w tym ruch fizyczny, np. taniec, opowiadanie historii czy aktywności plastyczne.
---	--

<p>Szczegółowy zakres standardu II.6.</p> <p>Placówka zapewnia warunki do odpoczynku dzieci</p>	<p>Placówka zapewnia dzieciom warunki do odpoczynku poprzez wydzielone miejsca w salach, w których rozkładane są leżaki. Sale te można przyciemnić za pomocą rolet.</p> <p>Poza czasem na drzemkę dzieci potrzebują chwil na odpoczynek / zachowanie prywatności.</p> <p>W każdej grupie wiekowej codziennie organizowany jest odpoczynek w atmosferze ciszy i spokoju, z możliwością przygaszenia światła oraz włączenia spokojnej muzyki relaksacyjnej.</p> <p>Przestrzeń jest wietrzona przed i po odpoczynku, a leżaki i materace dezynfekowane.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu II.7.</p> <p>Placówka zapewnia warunki do zachowania intymności podczas czynności higienicznych dzieci</p>	<p>Placówka zapewnia dzieciom miejsce do czynności toaletowych i intymność, które jest łatwo dostępne dla personelu. Pomieszczenia dają dzieciom poczucie prywatności adekwatne do ich samodzielności w czynnościach, higienicznych i zgodnie z ich potrzebami.</p> <p>Placówka zapewnia dzieciom dostosowaną do potrzeb i możliwości rozwojowych łazienkę, by mogły samodzielnie z niej korzystać .</p> <p>Podczas każdej czynności higienicznej personel zachowuje szczególną ostrożność w zakresie ochrony prywatności dziecka.</p> <p>Przed rozpoczęciem czynności informuje dziecko planowanym działaniu, daje czas na przygotowanie się.</p> <p>Jeśli dziecko jest na tyle samodzielne, aby wykonać część czynności higienicznych samodzielnie, personel nie wyręcza go, a jedynie wspiera.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu II.8.</p>	<p>W aranżacji przestrzeni placówki w części związanej ze spożywaniem posiłków przez dzieci zwraca się szczególną uwagę na bezpieczeństwo, funkcjonalność i zapewnienie dzieciom jak największej samodzielności.</p>

<p>Placówka zapewnia dzieciom warunki do rozwijania samodzielności w czasie posiłków</p>	<p>Lista działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas posiłków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podłoga powinna być zmywalna ze względu na to, że podczas posiłków (podobnie jak zabaw plastycznych) wiele produktów spada na podłogę, a nadmierna dbałość o stan podłogi w czasie jedzenia uniemożliwia dzieciom ćwiczenia samodzielności, – woda do picia i kubeczki powinny znajdować się w zasięgu wzroku dzieci, – układ stolików, przy których dzieci jedzą, powinien umożliwiać im wzajemną obserwację i kontakt ze sobą, – dzieci powinny widzieć, co im się nakłada (pojemniki z jedzeniem, waza z zupą, dzbanki z pićem powinny być w zasięgu wzroku dzieci), – dawanie dzieciom wraz z wiekiem coraz więcej możliwości do samodzielnego nakładania sobie elementów posiłku na talerz (np. nakładanie surówki czy warzyw lub dodawanie składników do kanapki), – posiłki odbywają się bez pośpiechu, w spokojnej atmosferze, dostosowanej do tempa i rozwoju dzieci, – personel nie komentuje w sposób negatywny wyglądu dziecka, sposobu jedzenia, tempa czy zjedzonego posiłku, – personel zachęca dzieci do próbowania nowych smaków, ale nie zmusza do jedzenia, – przy planowaniu posiłków i przekąsek bierze się pod uwagę indywidualne potrzeby dziecka, np. alergie pokarmowe, nietolerancje lub preferencje kulturowe.
<p>Szczegółowy zakres standardu II.9.</p> <p>Placówka zapewnia dzieciom wydzieloną strefę do artystycznej ekspresji i działań sensorycznych</p>	<p>W aranżacji przestrzeni do aktywności dzieci w placówce jest wydzielona strefa do artystycznej ekspresji i działań sensorycznych. Działania te nie tylko wspierają rozwój kreatywności, ale również wpływają na kształtowanie kompetencji manualnych, poznawczych oraz emocjonalnych.</p>

<p>Szczegółowy zakres standardu II.10.</p> <p>Placówka zapewnia dzieciom warunki do kontaktu z naturą</p> <p>Kontakt z naturalnymi materiałami stymuluje zmysły dzieci, daje okazję do eksperymentowania, obserwacji zmian, buduje szacunek i zaniepokojenie światem przyrody.</p>	<p>Warunki do codziennego kontaktu z naturą :</p> <p>1) Możliwość zabawy i codziennego pobytu na świeżym powietrzu w kontakcie z naturą poprzez dobrze zorganizowaną przestrzeń zewnętrzną, która oferuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zróżnicowane powierzchnie – trawa, piasek, ziemia do chodzenia, biegania, czworakowania, – przestrzeń do zabaw ruchowych – miejsca do biegania, kopania piłki, jazdy na rowerkach, hulajnodze, – możliwość manipulowania naturalnymi materiałami – piaskownica, miejsce na przelewanie wody, – elementy stymulujące zmysły – rabatki z pachnącymi ziołami, krzewy o różnych fakturach liści, foliak warzywny, kurnik, – miejsce na ogródek – grządki, gdzie dzieci mogą siać, sadzić, podlewać, obserwować rozwój roślin, – strefę ciszy – ławeczki, stoliki w zacisznym miejscu, domek lub tipi do odpoczynku, czytania. <p>2) Obecność elementów naturalnych wewnątrz budynku, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustawienie bezpiecznych dla dzieci gatunków roślin – o różnorodnych fakturach, kolorach, zapachach i umożliwienie dzieciom wspólnej ich pielęgnacji, – używanie naturalnych materiałów z drewna (meble, podłogi, elementy dekoracyjne z drewna wprowadzają ciepło, przytulność, kojarzą się z domem), – urządzenie kącika sensorycznego – z pojemnikami z piaskiem, ryżem, fasolą, wodą, które dzieci mogą przesypywać, przelewać, dotykać, – wykorzystanie naturalnego światła – duże okna, przeszklone drzwi, świetliki dają poczucie kontaktu z zewnątrz, zmieniającą się pogodą, porami dnia.
<p>Szczegółowy zakres standardu II.11.</p>	<p>Placówka zapewnia dzieciom warunki do aktywności edukacyjnych.</p>

<p>Placówka zapewnia dzieciom warunki do aktywności edukacyjnych umożliwiającym im poznawanie świata</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sprzęt i materiały są swobodnie dostępne i otwarte, aby wspierać zainteresowania i potrzeby dzieci. 2) Zabawki i przedmioty, które wzbudzają ciekawość dzieci, mogą być umieszczone w oddzielonych strefach i gromadzone w przenośnych koszach na zabawki lub pojemnikach z tworzywa (oznaczonych w sposób zrozumiały dla dzieci). 3) Dobrze przygotowane środowisko fizyczne ułatwia pracę opiekunom i sprawia, że dzieci mogą samodzielnie doświadczać, bawić, uczyć od siebie i eksperymentować. 4) Placówka jest wyposażona: <ul style="list-style-type: none"> – zestaw dużych elementów do tworzenia konstrukcji, torów przeszkód (piankowe klocki równoważne, tunel, zjeżdżalnia), – klocki z tworzywa sztucznego, – piłki i inne miękkie przedmioty do rzucania lub turlania, – labirynty przestrzenne, puzzle, układanki, – kolejka drewniana, różne samochody, – wózki lub pojemniki umożliwiające przewożenie/przesuwanie różnych przedmiotów, – lalki, otulanki, łóżeczko, wózki, kocyki, – zabawki pluszowe, miękkie przytulanki, – coś do ciągnięcia i pchania, – figurki ludzi i zwierząt, – różnej wielkości pudełka, pojemniki z pokrywkami, – akcesoria codziennego użytku (np. łyżki drewniane, miski, zamykane pudełka).
---	---

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR WSPÓŁPRACY PERSONELU Z RODZICAMI

STANDARD III. OKREŚLENIE ZASAD I PROCEDUR SŁUŻĄCYCH ZAPEWNIENIU EFEKTYWNEJ KOMUNIKACJI Z RODZICAMI, MAJĄCEJ NA CELU WSPÓŁDZIAŁANIE W ZAKRESIE NAJLEPSZEGO INTERESU DZIECKA

Szczegółowy zakres standardu III.1,2,3,4 w żłobku określono:

III.1. Stworzony jest dokument, w którym określone są prawa i obowiązki rodziców oraz instytucji opieki, które zostaną zawarte we wzorze umowy z rodzicami dotyczącej pobytu dziecka w instytucji opieki lub w regulaminie organizacyjnym żłobka.

III.2. Określony jest sposób zbierania przez personel informacji dotyczących istotnych potrzeb, preferencji, nawyków i umiejętności dzieci.

III.3. Określone są zasady bieżącej komunikacji z rodzicami.

III.4. Określony jest system zgłaszania i rozpatrywania uwag, wniosków i skarg rodziców.

Szczegółowy zakres standardu III.1.

Stworzony jest dokument, w którym określone są prawa i obowiązki rodziców oraz instytucji opieki, które zostaną zawarte we wzorze umowy z rodzicami dotyczącej pobytu dziecka w instytucji opieki lub w regulaminie organizacyjnym instytucji opieki

Instytucja zapewnia dzieciom w wieku od roku do lat trzech opiekę , wychowanie i wsparcie rozwoju zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Szczegółowy zakres standardu III.2.

Określony jest sposób zbierania przez personel informacji dotyczących istotnych potrzeb, preferencji, nawyków i umiejętności dzieci

Zbieranie przez personel informacji dotyczących funkcjonowania dziecka to podstawa współpracy żłobka z rodzicami. Personel instytucji opieki zbiera informacje o dziecku, niezbędne do sprawowania nad nim wysokiej jakości opieki w sposób określony np. w zasadach współpracy z rodzicami. Do zebrania pierwszych

	<p>podstawowych informacji o dziecku może służyć formularz (stanowi załącznik nr 4).</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu III.3.</p> <p>Określone są zasady bieżącej komunikacji z rodzicami</p>	<p>Zasady bieżącej komunikacji z rodzicami są dostosowane do potrzeb i możliwości rodziców formy wymiany informacji, np. takie jak:</p> <p>1) Bezpośrednie rozmowy z rodzicami umożliwiające skuteczną komunikację w sprawach takich, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sprawy porządkowe, organizacyjne, krótkie informacje ściśle związane z danym dniem (mogą być przekazywane na bieżąco przy przyprowadzaniu i odbieraniu dziecka), – sprawy dotyczące rozwoju i spraw wychowawczych – Profesjonalna opieka oznacza pełną uwagę na bawiące się dzieci. Nie może być rozpraszana, nie można omawiać z rodzicem problemów rozwojowych innych dzieci, należy ucinać komentarze rodziców na tematy inne niż dotyczące ich dzieci, – umawianie spotkań indywidualnych nt. rozwoju dziecka, – organizowanie regularnych grupowych spotkań z rodzicami, – wykorzystanie narzędzi komunikacji elektronicznej – e-maile, SMS-y, komunikatory, zamknięte grupy na portalach społecznościowych, kontakt przez aplikację, – organizowanie warsztatów, wykładów dla rodziców na tematy związane z rozwojem i wychowaniem dzieci. <p>Ważne jest, aby każdy rodzic miał możliwość regularnego otrzymywania informacji o swoim dziecku i życiu instytucji opieki w ustalonej formie.</p> <p>Żłobek dba o to, żeby rodzice mieli dostęp (np. poprzez zawieszenie w widocznym miejscu) do informacji takich,</p>

	<p>jak np. godziny otwarcia instytucji opieki, statut i regulamin organizacyjny, kontakt do personelu/dyrekcji, numery alarmowe, harmonogram dnia.</p> <p>Żłobek dba o to, żeby rodzice mieli informacje dotyczące realizowanego planu opiekuńczo-wychowawczo-educacyjnego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> – informacje dotyczące zapobiegania przemocy, – informacje dotyczące procedury uwag, wniosków i skarg, – informacje dotyczące ogłoszeń bieżących dla rodziców i dostępu do prac dzieci. <p>W żłobku i na stronie internetowej dostępny jest informator dla rodziców zawierający podstawowe informacje dotyczące funkcjonowania instytucji, w tym zasady uczęszczania dzieci do placówki.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu III.4.</p> <p>Określony jest system zgłaszania i rozpatrywania uwag, wniosków i skarg rodziców</p>	<p>Regularnie prowadzone badanie satysfakcji rodziców stanowi narzędzie ewaluacji pracy żłobka. Pozwala poznać perspektywę rodziców, zidentyfikować mocne strony i obszary wymagające poprawy. Jedną z form badania jest anonimowa ankieta, zawierająca pytania dotyczące różnych aspektów funkcjonowania żłobka, takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jakość opieki i wsparcia rozwoju dzieci, – kompetencje, zaangażowanie i podejście personelu, – komunikacja z rodzicami, dostępność informacji, – organizacja pracy instytucji, godziny otwarcia, wyposażenie, – czystość, estetyka pomieszczeń, – jakość wyżywienia, – ogólne zadowolenie z usług. <p>Ankieta zawiera zarówno pytania zamknięte (ocena na skali), jak i otwarte, dające możliwość swobodnego wyrażenia opinii, podzielenia się pomysłami. Wyniki</p>

	ankiety są przeanalizowane przez personel opiekuńczy i dyrekcję oraz omawiane z rodzicami na zebraniu.
--	--

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD IV. RESPEKTOWANIE PRAW DZIECI W CODZIENNEJ PRACY INSTYTUCJI OPIEKI

Szczegółowy zakres standardu IV.1,2,3,4,5

w żłobku określono:

IV.1. Żłobek stwarza dzieciom warunki do odpoczynku w pomieszczeniu w dwóch różnych formach (w szczególności: odpoczynek na leżaczkach, cicha aktywność na dywanie)

IV.2. Żłobek ma spisaną listę działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych (mycie rąk, toaleta, zmiana pieluchy i inne)

IV.3. Minimum raz w roku personel żłobka dokonuje samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych w sposób ustalony przez instytucję opieki, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane

IV.4. Żłobek ma spisaną listę działań personelu wspierających samodzielność dziecka podczas posiłków

IV.5. Personel dokonuje, minimum raz w roku, samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas posiłków, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane.

<p>Szczegółowy zakres standardu IV.1.</p> <p>Żłobek stwarza dzieciom warunki do odpoczynku w pomieszczeniu w dwóch różnych formach (w szczególności: odpoczynek na leżaczkach, cicha aktywność na dywanie)</p>	<p>W harmonogramie wszystkich grup dzieci w żłobku jest przewidziany czas na odpoczynek.</p> <p>Czas na odpoczynek i sen wymaga dopasowania rytmu młodszych i starszych dzieci.</p> <p>Poza porami drzemki ujętymi w harmonogramie stwarza się dzieciom możliwość odpoczynku oraz wyboru sposobu odpoczynku – leżenie na kocyku/macie, wyciszenie się w specjalnym miejscu (np. namiocie, „bazie”, kąciku wyciszenia) oraz w strefie relaksu.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu IV.2.</p>	<p>Żłobek ma listę działań personelu, które wspierają autonomię dziecka podczas czynności higienicznych dopasowaną do specyfiki żłobka i indywidualnych potrzeb dzieci (<i>stanowi załącznik nr 5</i>).</p>

<p>Żłobek ma spisana listę działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych (mycie rąk, toaleta, zmiana pieluchy i inne)</p>	
<p>Szczegółowy zakres standardu IV.3.</p> <p>Minimum raz w roku personel dokonuje samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych w sposób ustalony przez żłobek, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane</p>	<p>Każda osoba z personelu w ustalonym czasie (minimum raz w roku) dokonuje analizy swoich działań w zakresie wspierania autonomii dziecka podczas czynności higienicznych, zwracając szczególnie uwagę na sytuacje, w których te działania są dla personelu trudne. Wnioski z tej analizy są dokumentowane.</p> <p>Zadanie to jest elementem rocznego planu doskonalenia zawodowego personelu.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu IV.4.</p> <p>Żłobek ma spisana listę działań personelu wspierających samodzielność dziecka podczas posiłków</p>	<p>Żłobek ma listę działań personelu, które wspierają samodzielność dziecka podczas posiłków. Lista jest dopasowana do specyfiki żłobka i indywidualnych potrzeb dzieci (<i>załącznik nr 6</i>).</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu IV.5.</p> <p>Personel dokonuje, minimum raz w roku, samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas posiłków, a wnioski z</p>	<p>Każda osoba z personelu żłobka w ustalonym czasie dokonuje analizy swoich działań w zakresie wspierania autonomii dziecka podczas posiłków, zwracając szczególnie uwagę na sytuacje, w których te działania są trudne.</p> <p>Zadanie to jest elementem rocznego planu doskonalenia zawodowego personelu.</p>

przeprowadzonej samooceny są dokumentowane	Dokumentowane są wnioski z tej analizy.
---	---

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD V. BUDOWANIE PRZEZ PERSONEL BEZPIECZNYCH, OPARTYCH NA SZACUNKU RELACJI Z DZIEĆMI

Szczegółowy zakres standardu V.1,2

W żłobku:

V.1. Wspólne dla całego personelu sposoby:

- nawiązywania relacji z dziećmi dające im poczucie bezpieczeństwa,
- reagowania werbalnie i niewerbalnie na zachowania dzieci,
- komunikowania dzieciom aktywności w ciągu dnia i zmian z tym związanych.

V.2. Zasady dokonywania samooceny zadań personelu żłobka (minimum raz w roku) dotyczących interakcji z dziećmi w sposób ustalony przez instytucję opieki, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane.

<p>Szczegółowy zakres standardu V.1.</p> <p>W żłobku określone są wspólne dla całego personelu sposoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nawiązywania relacji z dziećmi dające im poczucie bezpieczeństwa, – reagowania werbalnie i niewerbalnie na zachowania dzieci, – komunikowania dzieciom aktywności w ciągu dnia i zmian z tym związanych. 	<p>Żłobek ma opracowane sposoby budowania relacji z dziećmi w formie spisanej listy działań personelu. Działania te sprzyjają budowaniu bezpiecznych, relacji z dziećmi opartych na szacunku. Działania te są dopasowane do specyfiki żłobka i indywidualnych potrzeb dzieci (<i>załącznik nr 7</i>).</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu V.2</p> <p>Minimum raz w roku personel dokonuje samooceny zadań dotyczących interakcji z dziećmi w sposób ustalony przez instytucję opieki, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane</p>	<p>Każda osoba z personelu w ustalonym w żłobku czasie (minimum raz w roku) dokonuje analizy swoich działań w zakresie interakcji z dziećmi, zwracając szczególnie uwagę na sytuacje, w których te działania są trudne.</p> <p>Zadanie to jest elementem rocznego planu doskonalenia zawodowego personelu.</p> <p>Wnioski z tej analizy są dokumentowane.</p>

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD VI. WSPIERANIE U DZIECI POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI I UWAŻNOŚCI NA INNE OSOBY

Szczegółowy zakres standardu VI.1,2,3,4

w żłobku określono:

VI.1. W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi, przez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami.

VI.2. W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są zawarte aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci przez:

- umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących,
- zwiększanie samodzielności dzieci.

VI.3. W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są opisane zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie.

VI.4 Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny przyjęty przez instytucję opieki przewiduje celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń.

<p>Szczegółowy zakres standardu VI.1.</p> <p>W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym żłobka są spisane wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi, przez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami</p>	<p>Wskazówki dla personelu w tym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – personel aranżuje przestrzeń tak, żeby dzieci mogły widzieć, co robią inni, m.in. poprzez podział sali na kilka stref wyposażonych w zróżnicowane zabawki i materiały, w których dzieci mogą podejmować różnorodne działania dostosowane do ich wieku i potrzeb rozwojowych; – zorganizowanie przestrzeni w sposób umożliwiający jej przekształcanie w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci (m.in. niskie regały oddzielające przestrzeń możliwe do przesuwania lub duże klocki oddzielające strefy aktywności).
<p>Szczegółowy zakres standardu VI.2.</p> <p>W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym żłobka są zawarte aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących, – zwiększanie samodzielności dzieci. 	<p>Rozwój autonomii dzieci wspierana jest w działaniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – aranżowania przestrzeni tak, żeby dzieci mogły się samodzielnie bawić, – umożliwiania dzieciom podejmowanie różnych ról (np. wyznaczanie w najstarszej grupie dyżurnego pomagającego w rozdawaniu sztuczków), – zostawiania dziecku czasu na samodzielnie wykonanie jakiejś czynności, np. przy ubieraniu się, sprzątanii, łączeniu puzzli lub aranżacji kącika zabawy, – stwarzania możliwości dzieciom pomagania innym dzieciom, – wspierania samodzielnego rozwiązywania konfliktów między sobą, udzielania dzieciom wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów, jeśli same nie potrafią znaleźć rozwiązania problemu (uwaga: wskazane jest, aby osoby z personelu miały wspólną strategię wspierania dzieci w sytuacjach konfliktów),

	<ul style="list-style-type: none"> – dawania dzieciom prawa do decydowania, czy chcą się dzielić zabawkami i szanowania ich wyborów, – dawania dzieciom prawa do decydowania, czy chcą się bawić z innymi dziećmi i szanowania ich wyborów.
<p>Szczegółowy zakres standardu VI.3.</p> <p>W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym żłobka są opisane zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie</p>	<p>Zadaniem personelu w zakresie rozwijania u dzieci kompetencji społecznych jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dawanie dzieciom wskazówek, jak ze sobą współpracować (np. najpierw on, potem ty), – dawanie dzieciom możliwości decydowania, z kim chcą się bawić, samemu pozostając w pobliżu, – dawanie wskazówek, jak dziecko może się zachować w konkretnej sytuacji, a nie czego ma nie robić (koncentracja na komunikatach korygujących pozytywnych), – wprowadzanie zasad funkcjonowania dzieci w grupie i wyjaśnianie dzieciom ich znaczenia.
<p>Szczegółowy zakres standardu VI.4.</p> <p>Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny przyjęty przez żłobek przewiduje celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń</p>	<p>Celebrowanie świąt w żłobku dotyczy spraw bliskich najmłodszym dzieciom, takich jak np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – urodziny – ustalony jest z rodzicami i wprowadzony prosty zwyczaj świętowania w grupie urodzin, taki sam dla każdego dziecka, – Dzień Dziecka, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziców – uwaga: dzieci w wieku żłobkowym nie powinny być obligowane do dawania rodzicom czy dziadkom prezentów, – celebrowane są święta Bożego Narodzenia czy Wielkanocy, z założeniem i uważnością na różnice kulturowe. Celebrowanie świąt o znaczeniu kulturowym czy religijnym uzgodnione jest z rodzicami. Dziecko ma prawo odmówić, zrezygnować ze świętowania lub z fragmentu rytuału (np. przytulenia przez inne dzieci) i ta odmowa musi być zaakceptowana.

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD VII. ZAPEWNIENIE DZIECIOM WARUNKÓW DO POZNAWANIA I DOŚWIADCZANIA OTACZAJĄCEGO ŚWIATA

Szczegółowy zakres standardu VII. 1, 2

w żłobku określono:

VII.1. Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci.

VII. 2. Aktywności dzieci w obszarze związanym z:

- myśleniem przyczynowo-skutkowym,
- umiejętnością obserwacji i doświadczaniem otaczającego świata,
- używaniem określeń dla cech przedmiotów,
- używaniem określeń przestrzennych.

Szczegółowy zakres standardu VII.1.

W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci

Plan OWE uwzględnia działania personelu żłobka wspierające dzieci w poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata. Personel żłobka np.:

- zapewnia dzieciom możliwości działania zarówno indywidualnie, jak i w małych grupkach czy w całej grupie,
- umożliwia dzieciom zabawy w różnorodnych kącikach tematycznych uzupełnianych regularnie (raz na 7-14 dni) o nowe materiały, zabawki, przedmioty,
- modyfikuje tematykę kącików zabaw zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci i ich aktualnymi potrzebami,
- pozwala dziecku decydować, czym, w jaki sposób i jak długo będzie się bawić,
- stwarza dzieciom możliwość brania udziału w zajęciach zorganizowanych, ale nie nalega na ich udział,

	<ul style="list-style-type: none"> – organizuje zabawy bazujące na bezpośrednim doświadczaniu i zabawie dzieci (np. udostępnia dzieciom przedmioty codziennego użytku, którymi mogą manipulować), – dostosowuje czas trwania zabaw do możliwości dzieci (zabawy trwają tak długo, jak długo dzieci są nimi zainteresowane), – dostosowuje tematykę organizowanych zabaw do aktualnych zainteresowań dzieci, – inspiruje dzieci do poszerzania swojej wiedzy i umiejętności, – stwarza dzieciom możliwości mierzenia się z trudnościami/nowościami w relacjach z przedmiotami/innymi dziećmi, – stwarza dzieciom warunki i daje im czas na eksperymentowanie oraz uczenie się na błędach, – zapewnia dzieciom dostęp do materiałów wzbudzających ich ciekawość świata, do przedmiotów codziennego użytku oraz materiałów naturalnych, – zapewnia dzieciom możliwości eksplorowania najbliższego otoczenia żłobka, – zapewnia dzieciom warunki do obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie.
<p>Szczegółowy zakres standardu VII.2.</p> <p>W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym żłobka zostały zawarte aktywności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – myślenie przyczynowo-skutkowe, 	<p>Rozwojowi myślenia przyczynowo skutkowego, sprzyjają następujące działania realizowane przez personel żłobka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprawianie w ruch przedmiotów, – manipulacja światłem, – czynności odwracalne (wyjmowanie i wkładanie, pakowanie, przenoszenie), – czynności nieodwracalne (darcie, zgniatanie, zabawy lodem), – budowanie i burzenie, – rozciąganie.

<ul style="list-style-type: none"> – umiejętność obserwacji i doświadczanie otaczającego świata, – używanie określeń dla cech przedmiotów, – używanie określeń przestrzennych 	<p>Umiejętności obserwacji i doświadczania otaczającego świata, rozwijane są poprzez np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dawanie dzieciom możliwości wyboru między różnymi produktami do jedzenia podczas posiłku, – umożliwianie zabawy przedmiotami wydającymi różne dźwięki, – umożliwianie zabawy w odkrywanie i znajdowanie, – umożliwianie eksplorowania natury i terenu na zewnątrz budynku. <p>Personel używa określeń cech przedmiotów, takich jak np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – komentowanie i opisywanie znalezionych w koszu „skarbów”, – opisywanie doświadczeń dzieci, tego co widzą, słyszą i czym się bawią, – określanie i porównywanie przedmiotów w otoczeniu (duży-mały, większy-mniejszy), <p>Personel używa określeń przestrzennych, poprzez np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poszukiwanie ukrytych przedmiotów, – zabawy ruchowe na torze przeszkód, – układanie puzzli, klocków.
---	--

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD VIII. TWORZENIE DZIECIOM ŚRODOWISKA SPRZYJAJĄCEGO MÓWIENIU, SŁUCHANIU I POROZUMIEWANIU SIĘ

Szczegółowy zakres standardu VIII.1,2

w żłobku określono:

VIII.1. Wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się, z uwzględnieniem:

- mówienia do dzieci,
- aktywnego słuchania dzieci,
- wzbogacania słownictwa dzieci.

VIII.2. Aktywności personelu żłobka mające wspierać rozwój językowy i umiejętności komunikacyjne dzieci obejmujące:

- rozmowy z dziećmi,
- komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem,
- aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek.

Szczegółowy zakres standardu VIII.1.

**W planie opiekuńczo-wychowawczo-
edukacyjnym żłobka są spisane
wskazówki metodyczne dla
personelu, wspierające u dzieci
rozwój gotowości i umiejętności
porozumiewania się, z
uwzględnieniem:**

- **mówienia do dzieci,**
- **aktywnego słuchania dzieci,**
- **wzbogacania słownictwa dzieci**

Przykładowe działania personelu wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się:

- dostosowywanie złożoności własnych wypowiedzi do poziomu komunikacji dziecka i nieinfantylizowanie swojej komunikacji z dziećmi,
- obserwowanie i odpowiadanie na werbalne i niewerbalne komunikaty płynące od dzieci,
- używanie pytań zarówno otwartych, jak i zamkniętych, na które dzieci mogą dać krótką odpowiedź,
- używanie pytań rozszerzających lub inicjujących rozmowę w sposób budzący zainteresowanie albo działanie dziecka,

	<ul style="list-style-type: none"> – czekanie na odpowiedź dziecka (werbalną lub niewerbalną), zanim przejdzie się do następnych pytań lub komentarzy, – stosowanie różnorodnych form wypowiedzi (pytania, zdania twierdzące, wykrzyknikowe itd.), – stosowanie wyjaśnień, aby pomóc dziecku zrozumieć dane zjawisko, – rozszerzanie języka i słownictwa dzieci, za pomocą określeń opisujących dane zjawisko, sytuację czy przedmiot i łącząc je ze słowami, które dziecko zna, – wypowiadanie się pełnymi, choć krótkimi zdaniami, – rozwijanie rozmowy, utrzymującej dłużej uwagę dzieci przy danym temacie, – angażowanie dziecka w słowną interakcję opartą zarówno na wspólnie dzielonym doświadczeniu, jak i osobistych doświadczeniach dziecka, – wyraźne artykułowanie, modelowanie głosu, żeby wzmocnić zaangażowanie dzieci w rozmowę, – używanie słów z różnych kategorii (przedmioty, działania, uczucia, funkcje), – częste stwarzanie dzieciom okazji do wspólnego czytania książek, oglądania ilustracji, – podczas czytania zachęcanie dzieci do aktywności, takich jak: przewracanie kartek, zadawanie pytań, odpowiadanie na pytania, podążanie za rymami, powtarzanie znanych fragmentów, – pokazywanie i opisywanie ilustracji w książkach, – zachęcanie do rozmowy na temat treści i ilustracji, – stwarzanie dzieciom okazji do samodzielnego oglądania książek, – opowiadanie dzieciom różnych historii i bajek, – objaśnianie znaczenia nowych słów przy wykorzystaniu gestów i mimiki,
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie uproszczeń (ale nie języka „dziecinnego”) w kontaktach z dziećmi jeszcze niemówiącymi lub zaczynającymi mówić, używanie krótkich zdań.
<p>Szczegółowy zakres standardu VIII.2.</p> <p>W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym żłobka zostały zawarte aktywności obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy z dziećmi, – komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem, – aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek 	<p>Personel żłobka wspiera rozwój językowy i umiejętności komunikacyjne dzieci, poprzez podejmowanie następujących czynności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – częste rozmowy z dziećmi, – zabawy/rozmowy z pacynkami, maskotkami, – towarzyszenie dzieciom, kiedy coś ustalają między sobą, – rozmowy z dziećmi na temat tego, co jest aktualnie przedmiotem ich uwagi, – wspieranie komunikowania się dzieci ze sobą oraz personelem (zabawy w telefon, w przyjęcie, w dom), – towarzyszenie dzieciom w zabawach i częste komentowanie tego co one robią, – dopytywanie dzieci o ich potrzeby w czasie codziennych czynności, takich jak toaleta czy jedzenie, – zachęcanie dzieci do aktywnego udziału we wspólnym czytaniu książek, słuchaniu tekstów, utworów, – kultywowanie rytuałów w ciągu dnia – czytania (ulubiona książka, ulubione rymowanki), zabaw muzyczno- ruchowych, – opowiadanie książek z obrazkami (<i>Pokaż gdzie jest.....</i>).

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD IX. KSZTAŁTOWANIE OTOCZENIA UMOŻLIWIAJĄCEGO ROZWÓJ SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ DZIECI ORAZ ANGAŻOWANIE ZMYŚŁÓW

Szczegółowy zakres standardu IX.1, 2

w żłobku określono:

IX.1. Wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci, uwzględniające:

- rozwój sprawności dzieci w zakresie małej motoryki,
- rozwój percepcji zmysłowej dzieci,
- rozwój sprawności dzieci w zakresie dużej motoryki.

IX.2. Aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów, w tym:

- zabawy angażujące zmysły: wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku,
- zabawy wspierające rozwój motoryki małej,
- ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi,
- zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała,
- aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu

Szczegółowy zakres standardu IX.1.

**W planie opiekuńczo-wychowawczo-
edukacyjnym żłobka są spisane
wskazówki metodyczne dla
personelu, które wspierają rozwój
fizyczny dzieci, uwzględniające:**

- **rozwój sprawności dzieci w
zakresie małej motoryki,**
- **rozwój percepcji zmysłowej
dzieci,**

Rozwojowi sprawności fizycznej i sensorycznej u dzieci sprzyjają następujące elementy:

- dbałość o organizację przestrzeni edukacyjnej i wychowawczej sali oraz przestrzeni na zewnątrz w taki sposób, żeby dzieci miały wiele okazji do ćwiczenia umiejętności ruchowych,
- umożliwianie dzieciom codziennego kontaktu z materiałami dotyczącymi zmysłów, czucia, smaku, zapachu, wzroku, słuchu, propriocepcji i równowagi,
- zapewnienie dostępu do wody, piasku, modeliny, naturalnych materiałów o różnorodnej fakturze i zapachu, materiałów dźwiękowych,

<p>– rozwój sprawności dzieci w zakresie dużej motoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> – dbanie o to, aby natężenie dźwięków lub bodźców wzrokowych nie przytłaczało dzieci, – zapewnianie w ciągu całego dnia różnorodnych aktywności sensorycznych stosownie do potrzeb dzieci (uwaga: planowanie doświadczeń sensorycznych powinno zagwarantować dzieciom czas na zaangażowanie się i dzielenie się swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami z innymi), – wspieranie niemowlaków w nauce kontrolowania ruchu ciała i nauce stania, czworakowania i chodzenia, – stwarzanie niemowlakom możliwość samodzielnego badania różnorodnych obiektów, także własnych rąk i nóg oraz twarzy, – stwarzanie niemowlakom możliwości eksplorowania przestrzeni, przez przenoszenie ich w różne miejsca, w których mają nowe wyzwania w dążeniu do interesujących je przedmiotów, – bawienie się z dziećmi w zabawy ruchowe, podążanie za tym, co robią dzieci (np. turlanie, czworakowanie), – zachowywanie czujności co do bezpieczeństwa dzieci, ale bez powstrzymywania ich przed podejmowaniem nowych zadań ruchowych, – stwarzanie dzieciom warunków do podejmowania nowych wyzwań związanych z przemieszczaniem się i uczeniem nowych umiejętności motorycznych w granicach akceptowalnego ryzyka, – umożliwianie dzieciom wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia konkretnych umiejętności ruchowych tak długo, jak długo są tym zainteresowane, – dostarczanie dzieciom okazji do ćwiczenia siły i sprawności ruchowej, – stwarzanie dzieciom możliwości ćwiczenia sprawności rąk, dłoni i palców, w szczególności przez zostawienie im czasu na zabawę i manipulację,
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> – umożliwianie dzieciom ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, np. podczas jedzenia, ubierania się i codziennych czynności.
<p>Szczegółowy zakres standardu IX.2.</p> <p>W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym żłobka zostały zawarte aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zabawy angażujące zmysły: wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku, – zabawy wspierające rozwój motoryki małej, – ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi, – zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała, – aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu 	<p>Rozwojowi sprawności fizycznej i angażowania zmysłów u dzieci sprzyjają następujące działania personelu żłobka:</p> <p>Zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ścieżki sensoryczne – chodzenie na bosaka po trawie, piasku, – zabawy wodą, błotem, piaskiem, – malowanie rękami, – słuchanie i wydawanie dźwięków, – próbowanie ziół, – wąchanie kwiatów, roślin, – testowanie smaków, – zabawy koszykiem skarbów. <p>Zabawy wspierające rozwój motoryki małej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zabawa klockami, – wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników, – papier: chwytanie, darcie, składanie, – malowanie farbami, – modelina, plastelina, ciasto: lepienie, wałkowanie, – przyczepianie i odczepianie, – włączanie przycisków. <p>Ćwiczenia koordynacji wzrokowo- ruchowej i równowagi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wspinanie się na kanapę z wykorzystaniem poduszek, krzesełek, mocnych pudeł, – chodzenie po śladzie, – samodzielne jedzenie, – malowanie, – mycie rąk,

	<ul style="list-style-type: none"> - sprzątanie zabawek do pudeł, - zabawy piłką – rzucanie, łapanie, turlanie. <p>Zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała:</p> <ul style="list-style-type: none"> - turlanie, - huśtanie się, - przeciskanie się przez tunel, - otulanie kocem, - masowanie. <p>Aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabawy w torze przeszkód, - swobodne zabawy na zewnątrz na nierównej powierzchni, - bieganie, - wspinanie się, - skakanie, - przechodzenie przez przeszkody, - popychanie i ciągnięcie przedmiotów i zabawek, - kopanie w piaskownicy.
--	--

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD X. ZAPEWNIENIE DZIECIOM WARUNKÓW DO TWÓRCZEJ EKSPRESJI I KONTAKTU Z RÓŻNYMI WYTWORAMI KULTURY I SZTUKI

Szczegółowy zakres standardu X.1,2

w żłobku określono:

X.1. Wskazówki metodyczne dla personelu oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom:

- działania twórcze,
- dostęp do wytworów kultury.

X.2. Działania personelu zachęcające dzieci do:

- wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach,
- wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów,
- poznawania różnych wytworów kultury.

Szczegółowy zakres standardu X.1.

W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym żłobka są spisane wskazówki metodyczne dla personelu oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom:

- **działania twórcze,**
- **dostęp do wytworów kultury.**

Rozwojowi twórczej ekspresji dzieci służą następujące działania realizowane w żłobku:

- stwarzanie dzieciom możliwości kontaktu z wytworami kultury i sztuki,
- wspieranie dzieci przez informacje zwrotne w czasie aktywności twórczych bez poprawiania ich i oceniania,
- zapewnienie dzieciom czasu na szukanie kreatywnych rozwiązań w ciągu całego dnia,
- stwarzania dzieciom możliwości do kreatywnych działań konstrukcyjnych (klocki, pudła, pojemniki),
- stwarzanie dzieciom okazji do tańczenia i śpiewania,
- zapewnienie w ciągu całego dnia dostępu do różnorodnych materiałów plastycznych, takich jak: kartki,

	<p>kredki, mazaki, plastelina, modelina, nożyczki (dla najstarszych dzieci), klej,</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie miejsca, gdzie dzieci mogą swobodnie tworzyć, – umożliwienie dzieciom rysowania i malowania na pionowych płaszczyznach (co najmniej wielkości A3) na wysokości ich wzroku, – zapewnienie, żeby wśród materiałów do zajęć plastycznych dostępnych dla dzieci nie dominowały gotowe szablony (plansze, kolorowanki, karty do wypełniania), – w organizowanych zajęciach plastycznych unikanie sytuacji, kiedy cała grupa dzieci robi to samo, – koncentracja na procesie tworzenia, a nie na wyniku, – dostarczanie dzieciom możliwości obcowania ze sztuką (rzeźbą malarstwem, rysunkami) o wysokiej jakości artystycznej, – zapewnienie, żeby muzyka, jakiej słuchają dzieci była wysokiej jakości (zarówno chodzi o jakość odtwarzania, jak i repertuar), – zapewnienie dzieciom dostępu do książek z szatą graficzną wysokiej jakości oraz do albumów ze zdjęciami, – umożliwienie dzieciom aktywności twórczej na zewnątrz budynku – w naturze.
<p>Szczegółowy zakres standardu X.2.</p> <p>W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym żłobka zostały zawarte działania personelu zachęcające dzieci do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach, 	<p>Rozwojowi twórczej ekspresji dzieci i stwarzaniu dzieciom możliwości kontaktu z wytworami kultury sprzyjają następujące działania personelu żłobka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyrażania przez dzieci twórczej ekspresji w różnych formach – zabawa w orkiestrę – granie na różnych instrumentach wydających dźwięki, – malowanie wodnymi farbami, w tym też rękami na dużych płaszczyznach,

<ul style="list-style-type: none"> – wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów, – poznawania różnych wytworów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> – zabawy z ciastem i innymi miękkimi materiałami, – zachęcanie dzieci do śpiewania i tańczenia, – umożliwianie tworzenia konstrukcji z małych i dużych elementów, – współtworzenie z dziećmi własnych instrumentów dźwiękowych (rurki z przesypującymi się elementami, szeleszczące papierki), – wspólne śpiewanie piosenek i tańczenie, – powtarzanie wierszyków, – umożliwianie dzieciom wyrażania twórczej ekspresji przez zachęcanie ich do wykorzystywania różnorodnych materiałów, takich jak woda, piasek, błoto, trawa, liście, kamienie, zioła, warzywa, owoce. <p>Zapoznanie dzieci z różnymi wytworami kultury, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teatryki w wykonaniu opiekunów lub zaproszonych artystów, – słuchanie muzyki na żywo (np. gry na instrumencie), – słuchanie muzyki klasycznej, – ekspozycję reprodukcji malarstwa lub rzeźby, – kontakt z książkami o wysokich walorach artystycznych (graficznie i językowo).
--	--

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD XI. PRACA NA PODSTAWIE PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO

Szczegółowy zakres standardu XI.1,2

w żłobku określono:

XI.1. Personel pracuje z dziećmi, realizując plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny.

XI.2. Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny jest rokrocznie analizowany i dostosowywany do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci, które do niej aktualnie uczęszczają.

<p>Szczegółowy zakres standardu XI.1.</p> <p>Personel pracuje z dziećmi, realizując plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny</p>	<p>W żłobku obowiązuje prosty sposób dokumentowania realizacji planu, zgodnie ze specyfiką danej instytucji. Dokumentacja efektywnie wspiera codzienną pracę z dziećmi.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XI.2.</p> <p>Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny jest rokrocznie analizowany i dostosowywany do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci, które do niej aktualnie uczęszczają</p>	<p>Corocznie w następnym miesiącu po zakończeniu roku w żłobku dokonuje się podsumowania realizacji Planu OWE oraz ewaluacji pracy personelu (opisano w obszarze pracy personelu). Ponadto podsumowuje się informacje zwrotne od rodziców opisane w obszarze współpracy z rodzicami. Zebranie pełnych danych usprawnia analizę i umożliwia efektywne zaplanowanie pracy na następny rok.</p>

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD XII. ORGANIZACJA PRACY PERSONELU UMOŻLIWIAJĄCA PODNOSZENIE KWALIFIKACJI OPARTA NA WSPÓŁPRACY, OBSERWACJI I REFLEKSJI NAD CODZIENNĄ PRAKTYKĄ

Szczegółowy zakres standardu XII.1,2,3,4,5

w żłobku określono:

XII.1. Zasady organizacji pracy, umożliwiające personelowi poza bezpośrednią pracą z dziećmi wykonywanie w ramach czasu pracy takich czynności, jak:

- udział w wewnętrznych spotkaniach,
- udział w szkoleniach wewnętrznych lub zewnętrznych,
- przeprowadzanie samooceny swojej pracy,
- omawianie i planowanie pracy w ramach planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego,
- komunikowanie się z rodzicami,
- monitorowanie rozwoju dziecka zgodnie z ustalonym w instytucji opieki systemem

XII.2. Procedury wdrażania nowych pracowników.

XII.3. Sposób nadzoru realizacji plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, uwzględniający:

- obserwacje zajęć z dziećmi,
- przekazywanie personelowi informacji zwrotnej na temat pracy z dziećmi,
- samoocenę pracy personelu z wykorzystaniem przygotowanych arkuszy lub kwestionariuszy.

XII.4. System organizacji i realizacji szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych realizowany w wymiarze min. 10 godzin zegarowych rocznie, obejmujący:

- zasady doboru tematyki szkoleniowej,
- zasady uczestnictwa personelu w szkoleniach.

XII.5. System wewnętrznej komunikacji zawierający:

- zasady etyczne w relacjach personel–personel,
- ustaloną drogę rozwiązywania konfliktów między personelem,

– sposoby wymiany informacji na temat pracy.	
<p>Szczegółowy zakres standardu XII.1.</p> <p>W instytucji opieki są spisane zasady organizacji pracy, umożliwiające personelowi poza bezpośrednią pracą z dziećmi wykonywanie w ramach czasu pracy takich czynności, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział w wewnętrznych spotkaniach, – udział w szkoleniach wewnętrznych lub zewnętrznych, – przeprowadzanie samooceny swojej pracy, – omawianie i planowanie pracy w ramach planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, – komunikowanie się z rodzicami, – monitorowanie rozwoju dziecka zgodnie z ustalonym w instytucji opieki systemem 	<p>W żłobku organizacja pracy (<i>załącznik nr 8</i>), umożliwia personelowi poza bezpośrednią pracą z dziećmi wykonywanie w ramach czasu pracy takich czynności jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział w wewnętrznych spotkaniach, – udział w szkoleniach wewnętrznych lub zewnętrznych, – przeprowadzanie samooceny swojej pracy, – omawianie i planowanie pracy w ramach planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, – komunikowanie się z rodzicami, – monitorowanie rozwoju dziecka zgodnie z ustalonym w instytucji opieki systemem. <p>W ramach godzin odpoczynku dzieci można zaplanować wspólną pracę personelu nad punktami dotyczącymi udziału w wewnętrznych spotkaniach oraz omawiania i planowania pracy.</p> <ul style="list-style-type: none"> – jest opiekunem danej rodziny – 1 opiekun, – jest osobą wiodącą dla danego dziecka – informacje o aktywnościach dziecka spływają do tej osoby i to ona dzieli się nimi z rodzicami.
<p>Szczegółowy zakres standardu XII.2.</p> <p>W żłobku funkcjonuje procedura wdrażania nowych pracowników</p>	<p>Wdrażanie nowych pracowników do pracy w żłobku zostało określone w dokumencie: „Zasady organizacji pracy personelu w żłobku” (<i>załącznik nr 9</i>)</p> <p>Skuteczne wdrożenie nowego pracownika powinno zawierać:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przydzielenie mentora – doświadczonego pracownika wspierającego proces adaptacji, – etapowe wprowadzanie w obowiązki – od obserwacji przez asystowanie do samodzielnej pracy,

	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z dokumentacją, procedurami i organizacją pracy placówki, – system weryfikacji postępów poprzez obserwacje, rozmowy i ocenę końcową, – dokumentowanie procesu wdrożenia.
<p>Szczegółowy zakres standardu XII.3.</p> <p>W instytucji opieki jest opisany sposób nadzoru realizacji plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, uwzględniający:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obserwacje zajęć z dziećmi, – przekazywanie personelowi informacji zwrotnej na temat pracy z dziećmi, – samoocenę pracy personelu z wykorzystaniem przygotowanych arkuszy lub kwestionariuszy 	<p>Nadzór realizacji planu OWE sprawuje dyrektor żłobka.</p> <p>W ramach nadzoru nad realizacją planu dyrektor:</p> <p>1) Prowadzi obserwację zajęć z dziećmi – obserwacja pracy opiekuna podczas zajęć z dziećmi zawiera następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uzgodnienia z opiekunem terminu obserwacji, – wyjaśnienie opiekunowi celu obserwacji (nie chodzi o „przyłapanie na błędach”, ale o zebranie faktów, które posłużą do wsparcia opiekuna w jego rozwoju zawodowym), – zapewnienie warunków do tego, żeby obserwacja była prowadzona dyskretnie, bez ingerencji w naturalny tok pracy (należy zająć miejsce, z którego jest dobry widok na salę, ale jednocześnie nie rozprasza się dzieci), – kierowanie się ustalonym planem obserwacji, rejestrowanie faktów i zachowań (notując fakty, konkretne zachowania, wypowiedzi, a nie własne interpretacje czy oceny). <p>2) Przekazuje informacje zwrotne po dokonanej obserwacji, podczas rozmowy (na którą warto się umówić z opiekunem w ciągu 2 dni od obserwacji).</p> <p>Podczas spotkania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewnia poufność rozmowy, podkreślając na początku spotkania celu obserwacji i wagi tego procesu dla rozwoju zawodowego opiekuna i jakości pracy instytucji opieki, – rozpoczyna od pozytywnych informacji – co dobrego w pracy opiekuna zostało zauważone. Warto podawać

	<p>konkretne przykłady, przejść do obszarów wymagających rozwoju. Warto opisać zaobserwowane fakty i zapytać opiekuna o jego interpretację, refleksje,</p> <ul style="list-style-type: none"> – następuje wspólne zastanowienie się nad możliwymi działaniami, które pomogą opiekunowi doskonalić warsztat pracy w tych obszarach, zanotowanie ustalonego planu, – następuje podziękowanie opiekunowi za otwartość i gotowość do rozwoju, wyrażenie wsparcia i gotowości do dalszej współpracy. <p>Na koniec następuje samoocena pracy opiekuna dotycząca różnych aspektów pracy z dziećmi.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XII.4.</p> <p>W żłobku jest opracowany system organizacji i realizacji szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych realizowany w wymiarze min. 10 godzin zegarowych rocznie, obejmujący:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zasady doboru tematyki szkoleniowej, – zasady uczestnictwa personelu w szkoleniach 	<p>Żłobek w ma opracowany system szkoleń, umożliwiających doskonalenie zawodowe personelu. Działania te mają na celu stały rozwój kompetencji zawodowych pracowników, a przez to podnoszenie jakości opieki i edukacji oferowanej dzieciom.</p> <p>Roczny plan doskonalenia zawodowego (<i>stanowi załącznik do Planu nr 10</i>), uwzględnia zarówno potrzeby indywidualne pracowników, jak i priorytety rozwojowe całej instytucji opieki.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XII.5.</p> <p>W żłobku jest opracowany system wewnętrznej komunikacji zawierający:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zasady etyczne w relacjach personel–personel, 	<p>Sprawna komunikacja w zespole opiekującym się małymi dziećmi jest fundamentem wysokiej jakości pracy.</p> <p>System komunikacji wewnętrznej żłobka (<i>stanowi załącznik nr 11</i>) obejmuje trzy kluczowe obszary:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ustaloną drogę rozwiązywania konfliktów między personelem, - sposoby wymiany informacji na temat pracy	<ul style="list-style-type: none"> - zasady etyczne (w relacjach między pracownikami) określające wartości i normy obowiązujące w codziennych kontaktach zawodowych, - sposoby rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych, wskazują ścieżkę postępowania i osoby wspierające w takich sytuacjach, - praktyczne rozwiązania dotyczące wymiany informacji o bieżącej pracy. <p>Dobrze zorganizowana komunikacja wewnętrzna sprawia, że personel czuje się bezpiecznie i pewnie w swoich rolach zawodowych, może otwarcie dzielić się obserwacjami i wątpliwościami, a także otrzymuje potrzebne wsparcie w codziennej pracy.</p>
--	--

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD XIII. DBAŁOŚĆ PERSONELU O BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE DZIECI

Szczegółowy zakres standardu XIII.1,2,3,4,5

w żłobku:

XIII.1. Personel podpisał zobowiązanie do respektowania kodeksu etycznego.

XIII.2. Personel jest zapoznany z:

- procedurami przyjmowania i wydawania dzieci oraz zasadami obecności osób trzecich na terenie instytucji opieki,
- procedurami ochrony danych osobowych i wizerunku dzieci,
- procedurami zapobiegania wypadkom i postępowania w sytuacji wypadku,
- zasadami postępowania w przypadku choroby dziecka.

XIII.3. W instytucji opieki są powszechnie dostępne informacje o sposobach zgłaszania przemocy i innych zachowań niepożądanych.

XIII.4. W instytucji opieki tworzony jest i konsultowany z rodzicami indywidualny program pobytu dzieci o specjalnych potrzebach uwzględniający ich możliwości.

XIII.5. W planie dnia jest codzienne wychodzenie z dziećmi na zewnątrz. W wyjątkowych sytuacjach związanych z wysokim poziomem smogu lub niedogodnymi warunkami atmosferycznymi dzieciom proponuje się inne aktywności.

Szczegółowy zakres standardu XIII.1.

Personel podpisał zobowiązanie do respektowania kodeksu etycznego

Kodeks etyczny – zbiór zasad i wartości, jakimi powinni kierować się wszyscy pracownicy Żłobka w relacjach z dziećmi, rodzicami i między sobą. Kodeks postępowania etycznego i ochrony dzieci przed krzywdzeniem określa wytyczne dotyczące właściwego zachowania i wspólną podstawę do rozwiązywania głównych dylematów etycznych, które spotyka się we wczesnej opiece nad dzieckiem i edukacji. Kodeks dotyczy codziennej praktyki osób pracujących z dziećmi w wieku od 1 do 3 roku życia i ich rodzinami, a więc opiekunów, wolontariuszy

i specjalistów pracujących bezpośrednio z dziećmi i ich rodzinami.

Kodeks ten m.in.:

- podkreśla prymat dobra dziecka, jego podmiotowość i prawo do szacunku,
- wskazuje na obowiązek ochrony dzieci i reagowania na wszelkie niepokojące sygnały,
- definiuje zachowania niedopuszczalne (np. stosowanie kar cielesnych, poniżanie, dyskryminacja),
- określa granice stosownych relacji z dziećmi i ich rodzicami oraz innymi członkami personelu,
- reguluje kwestie ochrony prywatności i ochrony wizerunku dziecka,
- wprowadza zasady ochrony danych osobowych i ich poufności.

Każdy pracownik jest szczegółowo zapoznawany z Kodeksem etycznym i potwierdza to własnoręcznym podpisem.

Zasady Kodeksu obejmują również osoby, które nie pracują bezpośrednio z dziećmi, w tym administratorów, pracowników biurowych oraz inne osoby zatrudnione w żłobku.

Dyrektor cyklicznie przypomina o jego zapisach na wewnętrznych szkoleniach i spotkaniach personelu.

Zasady etyczne w relacjach personel-personel są omówione przy szczegółowym zakresie standardu nr XII.5 (*załącznik nr 12*).

<p>Szczegółowy zakres standardu XIII.2.</p> <p>Personel jest zapoznany z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – procedurami przyjmowania i wydawania dzieci oraz zasadami obecności osób trzecich na terenie instytucji opieki, – procedurami ochrony danych osobowych i wizerunku dzieci, – procedurami zapobiegania wypadkom i postępowania w sytuacji wypadku, – zasadami postępowania w przypadku choroby dziecka 	<p>W żłobku w dostępny jest dokument podpisany przez wszystkie osoby z personelu potwierdzający ich znajomość procedur, w szczególności dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyjmowania i wydawania dzieci (procedura przyjmowania i wydawania dzieci stanowi załącznik szczegółowego zakresu standardu II.2.), – zasad obecności osób trzecich na terenie instytucji opieki (stanowi załącznik szczegółowego standardu II.3.), – zasad ochrony danych osobowych i wizerunku dzieci (stanowi załącznik nr 13), – zasad zapobiegania wypadkom i postępowania w sytuacji wypadku (stanowi załącznik nr 14), – zasad postępowania w przypadku choroby dziecka.
<p>Szczegółowy zakres standardu XIII.3.</p> <p>W żłobku są powszechnie dostępne informacje o sposobach zgłaszania przemocy i innych zachowań niepożądanych</p>	<p>Procedura obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytelną informację o tym, jak i do kogo można zgłaszać niepokojące sygnały, – zapewnienie różnych kanałów zgłoszenia, – gwarancję poufności i ochrony danych zgłaszającego, – informację o tym, jak będzie przebiegać procedura wyjaśniająca po otrzymaniu zgłoszenia, – kontakty do instytucji zewnętrznych (np. policji, pomocy społecznej), do których także można kierować zgłoszenia.
<p>Szczegółowy zakres standardu XIII.4.</p>	<p>Zgodnie z § 3. ust. 1. rozporządzenia instytucje opieki „kierują się potrzebami wszystkich dzieci, a w szczególności biorą pod uwagę potrzeby dzieci</p>

<p>W żłobku jest tworzony i konsultowany z rodzicami indywidualny program pobytu dzieci o specjalnych potrzebach uwzględniający ich możliwości</p>	<p>niepełnosprawnych oraz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym, pochodzących z rodzin należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, dzieci z rodzin zróżnicowanych językowo i kulturowo, dzieci z rodzin migrantów, dzieci wymagających szczególnej opieki”.</p> <p>Wskazane jest, żeby w żłobku wspólnie z jego rodzicami wypracować indywidualne sposoby wspierania dziecka.</p> <p>Wymaga to bowiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wiedzy o potrzebach dziecka, której najlepszym źródłem są rodzice, – uwzględnienia zasobów oraz możliwości organizacyjnych i kadrowych instytucji oraz możliwości wprowadzania modyfikacji do układu przestrzeni lub rozkładu dnia, – wspólnego ustalenia z rodzicami, jaki zakres działań może oferować instytucja i jaki jest udział rodziców. <p>Działania te powinny zostać spisane, a ich realizacja monitorowana.</p> <p>Realizacja działań wspierających indywidualnie dziecko ewaluowana jest wspólnie z rodzicami w ustalonych terminach (plan indywidualnego wsparcia stanowi załącznik nr 15).</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XIII.5.</p> <p>W planie dnia jest codzienne wychodzenie z dziećmi na zewnątrz.</p> <p>W wyjątkowych sytuacjach związanych z wysokim poziomem smogu lub niedogodnymi warunkami</p>	<p>Regularne przebywanie na świeżym powietrzu, aktywność fizyczna, kontakt z naturą mają ogromne znaczenie dla zdrowia, odporności, sprawności ruchowej i ogólnego rozwoju małych dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaplanowanie co najmniej jednego wyjścia na zewnątrz każdego dnia, niezależnie od pory roku (z uwzględnieniem ubioru adekwatnego do warunków atmosferycznych),

atmosferycznymi dzieciom proponuje się inne aktywności	<ul style="list-style-type: none"> – w miesiącach letnich wydłużenie czasu pobytu na dworze, z uwzględnieniem przerw podczas największego upału, – rezygnację z wyjścia jedynie w ekstremalnych warunkach (np. burza, ulewa, ekstremalna temperatura, bardzo zła jakość powietrza), – zapewnienie bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do zabaw na zewnątrz – ogrodzonego, wyposażonego w sprzęt zabawowy i roślinność placu zabaw, ewentualnie korzystanie z pobliskiego parku, – swobodnych zabaw ruchowych, jak i organizowanych zabaw, gier sportowych, zabaw z elementami edukacyjnymi), – zadbanie o odpowiednie nawodnienie dzieci – zapewnienie dzieciom stałego dostępu do wody pitnej, – niewykluczanie najmłodszych dzieci z możliwości udziału w spacerach – wieloosobowe wózki spacerówki.
---	---

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD XIV – ARANŻOWANIE PRZESTRZENI W SPOSÓB ESTETYCZNY I SPÓJNY Z PLANEM OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNYM

Szczegółowy zakres standardu XIV.1,2,3,4

w żłobku określono:

XIV.1. Sposób organizacji przestrzeni zorganizowanej w żłobku w sposób umożliwiający wydzielenie co najmniej trzech spośród poniższych stref zainteresowań dla dzieci:

- strefa wspólnego czytania,
- strefa zabaw konstrukcyjnych,
- strefa zabaw ruchowych,
- strefa zabaw plastycznych,
- strefa zabaw z wodą i piaskiem,
- strefa zabaw tematycznych,
- strefa zabaw muzycznych.

XIV.2. Sposób organizowania przestrzeni wpierającej autonomię dziecka, w szczególności poprzez wyposażenie w:

- pojemniki z materiałami i zabawkami – oznakowane w sposób zrozumiały dla dzieci,
- materiały i zabawki – usytuowane na wysokości dostępnej dla dzieci,
- miejsce do przechowywania swoich rzeczy dla każdego dziecka – oznaczone w sposób widoczny i zrozumiały dla dziecka.

XIV.3. W pomieszczeniach, w których przebywają dzieci, dostępna jest dla nich woda do picia w każdym momencie w ciągu dnia.

XIV.4. W pomieszczeniach dla dzieci nie używa się muzyki lub radia jako stałego tła akustycznego. Wśród materiałów dostępnych dla dzieci w pomieszczeniach i na zewnątrz znajdują się naturalne materiały i przedmioty codziennego użytku

<p>Szczegółowy zakres standardu XIV.1.</p> <p>Przestrzeń w żłobku jest zorganizowana w sposób umożliwiający wydzielenie co najmniej trzech stref zainteresowań dla dzieci</p>	<p>Szczegółowy zakres standardu określa jakie przestrzenie dla dzieci są wymagane.</p> <p>Ważnym warunkiem jest umożliwienie dzieciom swobodne poruszanie i przemieszczanie między wydzielonymi strefami.</p> <p>Strefy te nie są ustawione pod ścianami, a rzeczywiście dzielą przestrzeń sali na wyraźne części.</p> <p>Wyposażenie w strefach jest zmieniane regularnie (co 1-2 tygodnie, tak, żeby dzieci mogły powtarzać ulubione zabawy, ale nie znudziły się nimi).</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XIV.2.</p> <p>W żłobku przestrzeń zorganizowana jest w sposób wspierający autonomię dziecka, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojemniki z materiałami i zabawkami są oznakowane w sposób zrozumiały dla dzieci, – materiały i zabawki są usytuowane na wysokości dostępnej dla dzieci, – każde dziecko ma miejsce do przechowywania swoich rzeczy oznaczone w sposób widoczny i zrozumiały dla dziecka 	<p>Szczegółowy zakres standardu określa dokładnie sposoby wspierania samodzielności i autonomii dziecka w czasie zabaw w sali.</p> <p>Rozmieszczenie pomocy i sprzętów w sposób dostępny dla dziecka dotyczy też np. przestrzeni wystawowych. Dobrze jest, żeby ściana z pracami dzieci, zdjęcia ich zabaw lub półka na przedmioty, które są eksponowane, umiejscowione były tak, żeby dzieci mogły widzieć swoje prace czy zdjęcia i pokazywać je rodzicom.</p> <p>Zasada, że każde dziecko ma swoją własną przestrzeń, jest istotna z powodów organizacyjnych i higienicznych, ale też staje się dla dzieci ważna w miarę rozwoju poczucia tożsamości i kształtowania świadomości siebie. Dzieci potrzebują mieć miejsce dla odkładania własnych rzeczy, do których mają stosunek emocjonalny i poczucie własności.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XIV.3.</p> <p>W pomieszczeniach, w których przebywają dzieci, dostępna jest dla</p>	<p>Woda jest napojem dostępnym bez ograniczeń.</p>

<p>nich woda do picia w każdym momencie w ciągu dnia</p>	
<p>Szczegółowy zakres standardu XIV.4.</p> <p>W pomieszczeniach dla dzieci nie używa się muzyki lub radia jako stałego tła akustycznego</p>	<p>Żłobek zobowiązany jest utrzymywać higienę i nienadmiernie stymulować dzieci bodźcami dźwiękowymi. Ilość bodźców dźwiękowych docierająca do uszu dziecka jest ogromna, a małe dzieci nie umieją jeszcze filtrować dźwięków ważnych od nieistotnych. Tło płynące z głośników podnosi poziom hałasu, ponieważ wszyscy mówią głośniej. Słuchanie muzyki musi być intencjonalne i powinna towarzyszyć temu uwaga.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XIV.5.</p> <p>Wśród materiałów dostępnych dla dzieci w pomieszczeniach i na zewnątrz znajdują się naturalne materiały i przedmioty codziennego użytku</p>	<p>W żłobku przeważają materiały naturalne, to nie tylko wymóg estetyczny, ale też ekologiczny i zdrowotny.</p> <p>Kawałki drewnianych kłoców, krążki, szyszki, kasztany i inne materiały mają wiele zastosowań i wspierają kreatywność dzieci np. pudła i pudełka tekturowe, puszki z wieczkiem, pojemniki i tubki papierowe.</p> <p>Ponieważ dzieci uczą się najlepiej, manipulując i doświadczając z prawdziwymi przedmiotami, to warto gromadzić przedmioty codziennego użytku, zwracając jednocześnie szczególną uwagę na to, żeby nie stwarzały ryzyka np. skaleczenia dziecka.</p>

**STANDARD XV – ADAPTACJA DZIECI ODBYWAJĄCA SIĘ W SPOSÓB DOSTOSOWANY DO ICH
INDYWIDUALNYCH POTRZEB**

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

Szczegółowy zakres standardu XV.1

w żłobku określono:

XV.1. Wśród personelu są wyznaczone osoby odpowiedzialne za realizację etapów procesu adaptacji:

- 1) Zapoznanie rodziców z zasadami i procedurami, zanim dziecko zacznie uczęszczać do instytucji opieki, w tym poinformowanie o konieczności towarzyszenia dziecku w czasie adaptacji.
- 2) Poinformowanie rodziców, w jaki sposób mogą przygotować dziecko do uczęszczania do instytucji opieki.

Zebranie informacji na temat przyzwyczajień i potrzeb dziecka, towarzyszących codziennym czynnościom.

Szczegółowy zakres standardu XV.1.

Wśród personelu są wyznaczone osoby odpowiedzialne za realizację etapów procesu adaptacji:

- 1) Zapoznanie rodziców z zasadami i procedurami, zanim dziecko zacznie uczęszczać do instytucji opieki, w tym poinformowanie o konieczności towarzyszenia dziecku w czasie adaptacji.**
- 2) Poinformowanie rodziców, w jaki sposób mogą przygotować**

Sposób realizacji tego zakresu standardu znajduje się w programie adaptacji przyjętym przez żłobek – patrz opis szczegółowy zakres standardu nr II.4.

<p>dziecko do uczęszczania do instytucji opieki.</p> <p>3) Zebranie informacji na temat przyzwyczajień i potrzeb dziecka, towarzyszących codziennym czynnościom.</p>	
--	--

**STANDARD XVI – WSPÓŁPRACA PERSONELU I RODZICÓW OPARTA NA WZAJEMNYM SZACUNKU
I OTWARTOŚCI W CELU KSZTAŁTOWANIA SPÓJNEGO ŚRODOWISKA ROZWOJU DZIECI**

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

Szczegółowy zakres standardu XVI.1,2,3,4,5,6,7

w żłobku określono:

XVI.1. System informowania rodziców o realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego za pomocą przynajmniej jednego kanału informacji.

XVI.2. Sposób organizacji spotkań grupowych z rodzicami (minimum raz do roku).

XVI.3. Sposób informowania rodziców o planowanych spotkaniach (indywidualnych i grupowych) z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem.

XVI.4. Sposób umożliwiający rodzicom składanie wniosków, uwag lub skarg.

XVI.5. Sposób badania satysfakcji rodziców dotyczące panującej atmosfery i relacji rodziców z personelem Żłobka.

XVI.6 Wyniki badania satysfakcji rodziców są uwzględniane w modyfikacji pracy Żłobka.

XVI.7. Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny podlega konsultacjom z rodzicami dzieci, a w przypadku gdy w Żłobku lub klubie dziecięcym została utworzona rada rodziców – z tą radą.

Szczegółowy zakres standardu

XVI.1.

Żłobek ma określony system informowania rodziców o realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego za pomocą przynajmniej jednego kanału informacji

W Żłobku rodzice są informowani o realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego w następujący sposób:

- 1) Za pomocą co najmniej jednego z następujących kanałów:
  - codzienne rozmowy przy odbiorze dziecka,
  - komunikaty na tablicy informacyjnej,
  - aktualizacje na stronie internetowej żłobka,
  - wpisy w aplikacji komunikacyjnej,
  - inne.
- 2) Informacje przekazywane są regularnie, w przystępnej i zrozumiałej dla rodziców formie.

	<p>3) Realizacja aktualnych zabaw i ich harmonogram jest dostępna dla rodziców w formie elektronicznej (przez dostęp rodziców np. do planu tygodnia) lub papierowej (np. wydrukowany i wywieszony na tablicy dla rodziców).</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XVI.2.</p> <p>Personel organizuje spotkania grupowe z rodzicami minimum raz do roku</p>	<p>Plan OWE zawiera następujące informacje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Żłobek w organizuje grupowe spotkania z rodzicami wszystkich dzieci co najmniej raz w roku. 2) Dodatkowe spotkania grupowe organizowane są w miarę potrzeb, również na wniosek rodziców. 3) Spotkania służą omówieniu spraw dotyczących całej grupy, prezentacji planów i osiągnięć instytucji opieki, podnoszenia kompetencji rodzicielskich rodziców itp.
<p>Szczegółowy zakres standardu XVI.3.</p> <p>Rodzice są informowani o planowanych spotkaniach (indywidualnych i grupowych) z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem</p>	<p>Plan OWE zawiera następując informacje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Zasady informowania rodziców o planowanych spotkaniach (z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem) oraz zasady umawiania się na wspólne spotkania personelu z rodzicami dziecka. 2) Informacja (wraz z terminem, godziną, miejscem oraz celem spotkania o planowanym spotkaniu z rodzicami przekazywana jest pisemnie (np. poprzez e-mail, wiadomość w aplikacji, zaproszenie wręczone jest każdemu rodzicowi indywidualnie), może być też wywieszona na tablicy ogłoszeń. 3) Rodzice zaznajamiają się z powyższymi informacjami w momencie zapisu do żłobka.
<p>Szczegółowy zakres standardu XVI.4.</p> <p>Określony jest sposób umożliwiający rodzicom składanie wniosków, uwag lub skarg</p>	<p>Rodzice mają możliwość wyrażenia swojej opinii, obaw czy zastrzeżeń w atmosferze zaufania i szacunku. Służy temu jasno określony system składania wniosków, uwag lub skarg.</p> <p>Plan OWE w żłobku:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje zasady wyznaczenia przez żłobek osoby odpowiedzialnych za przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszonych wniosków, uwag lub skarg, – określa formy składania skarg (ustnie, pisemnie, mailowo) i sposobu ich rejestracji, – definiuje etapy procedury – potwierdzenie przyjęcia uwagi/wniosku/skargi, zbadanie sprawy, udzielenie odpowiedzi, ewentualne działania naprawcze, – wskazuje terminów na rozpatrzenie zgłoszenia i udzielenie odpowiedzi z zapewnieniem poufności i anonimowości, jeśli rodzic sobie tego życzy, – informuje rodziców o wnioskach i działaniach podjętych w wyniku zgłoszenia skargi.
<p>Szczegółowy zakres standardu XVI.5.</p> <p>Co najmniej raz w roku jest dokonywane badanie satysfakcji rodziców dotyczące panującej atmosfery i relacji rodziców z personelem żłobka</p>	<p>Regularnie prowadzone badanie satysfakcji rodziców to bezcenne narzędzie ewaluacji pracy żłobka. Jedną z form takiego badania jest anonimowa ankieta zawierająca pytania dotyczące różnych aspektów funkcjonowania instytucji, takich jak np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jakość opieki i wsparcia rozwoju dzieci, – uwagi do realizacji planu OWE, – kompetencje, zaangażowanie i podejście personelu, – komunikacja z rodzicami, dostępność informacji, – organizacja pracy instytucji, godziny otwarcia, wyposażenie, – czystość, estetyka pomieszczeń, – jakość żywienia, – ogólne zadowolenie z usług instytucji. <p>Ankieta zawiera zarówno pytania zamknięte (ocena na skali), jak i otwarte, dające możliwość swobodnego wyrażenia opinii, podzielenia się pomysłami.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XVI.6.</p>	<p>Wyniki ankiety są przeanalizowane przez personel żłobka, a wnioski udostępnione rodzicom.</p>

<p>Wyniki badania satysfakcji rodziców są uwzględniane w modyfikacji pracy żłobka</p>	
<p>Szczegółowy zakres standardu XVI.7.</p> <p>Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny podlega konsultacjom z rodzicami dzieci, a w przypadku gdy w Żłobku lub klubie dziecięcym została utworzona rada rodziców – z tą radą</p>	<p>Plan OWE uwzględnia zasady prowadzenia konsultacji.</p> <p>Mogą się one odbywać w różnej formie np. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udostępnienie rodzicom wersji elektronicznej planu OWE i poproszenie o uwagi oraz propozycje zmian, – zorganizowanie spotkania dla chętnych rodziców w celu przedyskutowania realizowanego planu OWE, – dopuszczenie rodziców (rady rodziców) do dyskusji w czasie spotkania personelu, na którym podsumowuje się realizację planu OWE, – zadanie pytania o plan OWE w ankiecie badającej satysfakcję rodziców.

**STANDARD XVII – TWORZENIE WARUNKÓW UMOŻLIWIAJĄCYCH RODZICOM WŁĄCZANIE SIĘ
W ŻYCIE INSTYTUCJI OPIEKI
OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI**

Szczegółowy zakres standardu XVII. 1,2,3,4

w żłobku określono:

XVII.1. Sposób sporządzania listy spraw, w których decyzje są konsultowane z rodzicami lub radą rodziców, oraz spraw, w których decyzje są podejmowane wspólnie z rodzicami.

XVII.2. Co najmniej trzy formy uczestnictwa rodziców w życiu żłobka.

XVIII.3. Miejsce, w którym rodzice mogą zostawiać informacje dla innych rodziców.

XVII. 4. Zasady przebywania rodziców na terenie instytucji opieki, obejmujące zasady poruszania się rodziców w pomieszczeniach i na zewnątrz.

<p>Szczegółowy zakres standardu XVII.1.</p> <p>W żłobku jest spisana lista spraw, w których decyzje są konsultowane z rodzicami lub radą rodziców oraz spraw, w których decyzje są podejmowane wspólnie z rodzicami</p>	<p>Zasady współpracy z rodzicami</p> <p>(załącznik nr 16 – lista spraw w formie tabeli)</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XVII.2.</p> <p>Są określone co najmniej trzy formy uczestnictwa rodziców w życiu Żłobka</p>	<p>Formy współpracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział w zajęciach otwartych, obserwacja dzieci podczas zabawy, – współorganizowanie uroczystości, wycieczek, imprez specjalnych, – prowadzenie przez rodziców zajęć prezentujących ich pasje, zawody (np. muzyczne, plastyczne, sportowe), – włączenie się w prace na rzecz instytucji (np. szycie kostiumów, pielęgnacja ogrodu),

	<ul style="list-style-type: none"> – udział rodziców w podejmowaniu decyzji dotyczących ważnych spraw instytucji (bezpośredni np. za pomocą ankiety lub pośredni, poprzez przedstawicieli, np. radę rodziców), – organizacja nieformalnych spotkań integracyjnych dla rodziców i dzieci.
<p>Szczegółowy zakres standardu XVII.3.</p> <p>Rodzice mają miejsce, w którym mogą zostawiać informacje dla innych rodziców</p>	<p>Tablica ogłoszeń w instytucji (lub wydzielona część), osobna skrzynka lub aplikacja.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XVII.4.</p> <p>Są określone zasady przebywania rodziców na terenie instytucji opieki, obejmujące zasady poruszania się rodziców w pomieszczeniach i na zewnątrz</p>	<p>Należy umożliwić im wchodzenie do sal lub ogrodu i obserwację zajęć z dziećmi po wcześniejszym ustaleniu termin oraz zasad.</p>

**STANDARD XVIII – TWORZENIE WARUNKÓW UMOŻLIWIAJĄCYCH RODZICOM PODNOSZENIE
KOMPETENCJI RODZICIELSKICH
OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI**

Szczegółowy zakres standardu XVIII. 1,2,3,4

w żłobku określono:

XVIII.1. Zasady udostępniania rodzicom materiałów edukacyjnych w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem.

XVIII.2. Zasady udostępniania rodzicom materiałów informacyjnych dotyczących standardów ochrony małoletnich.

XVIII.3. Zasady wspierania rodziców w nawiązaniu kontaktów ze specjalistami spoza placówki.

XVIII.4. Zasady udostępniania rodzicom innych niż wskazane powyżej materiałów dotyczących różnych aspektów rozwoju dzieci.

<p>Szczegółowy zakres standardu XVIII.1.</p> <p>Zasady udostępniania rodzicom materiałów edukacyjnych w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem</p>	<p>Żłobek aktywnie włącza się w działania prewencyjne związane z przemocą wobec małych dzieci oraz podnoszeniem świadomości rodziców na temat pozytywnych metod wychowawczych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udostępnianie rodzicom materiałów edukacyjnych (ulotek, broszur, filmów) na temat wychowania bez przemocy, konsekwencji stosowania kar fizycznych itp., – organizowanie warsztatów i spotkań ze specjalistami na ten temat, – modelowanie pozytywnych metod wychowawczych w codziennej pracy z dziećmi, – reagowanie, gdy pojawiają się sygnały przemocy wobec dziecka – uruchamianie procedur interwencyjnych.
<p>Szczegółowy zakres standardu XVIII.2.</p>	<p>W żłobku są opracowane i wdrożone standardy ochrony małoletnich z uwzględnieniem sytuacji dzieci</p>

<p>Żłobek udostępnia rodzicom materiały informacyjne dotyczące standardów ochrony małoletnich</p>	<p>niepełnosprawnych i dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XVIII.3.</p> <p>Żłobek wspiera rodziców w nawiązaniu kontaktów ze specjalistami spoza placówki</p>	<p>Żłobek współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.</p>
<p>Szczegółowy zakres standardu XVIII.4.</p> <p>Żłobek udostępnia rodzicom inne materiały dotyczące różnych aspektów rozwoju dzieci</p>	<p>Materiały i wskazówki dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odżywiania dzieci, - zdrowia i profilaktyki chorób, - wartości aktywnego spędzania czasu w naturze, - kontaktów z rodzeństwem.

Materiał opracowano w oparciu o wytyczne zawarte w poradniku do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 – Warszawa 2025.

Szczegółowy zakres standardu II.2.

„Załącznik nr 1” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego – II.2. Procedury określające zasady przyjmowania i odbierania dzieci.

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2024 r. poz. 1882),
- rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.),
- ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1251.), art. 43.

Cel procedury:

Ustalenie jednolitych zasad przyjmowania i odbierania dzieci z placówki. Procedura ma zapewnić bezpieczeństwo dzieci umożliwić szybkie reagowanie w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

Zakres procedury:

Procedura obowiązuje cały personel instytucji opieki, niezależnie od zajmowanego stanowiska i formy zatrudnienia.

Zakres odpowiedzialności:

Wszyscy pracownicy są odpowiedzialni za znajomość i przestrzeganie procedury, a także zwracanie rodzicom i osobom upoważnionym do odbioru dziecka uwagi na wagę przestrzegania procedury dla bezpieczeństwa dzieci.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

Rodzice/prawni opiekunowie są zobowiązani osobiście powierzyć dziecko opiekunowi, co oznacza, że wprowadzają dziecko do odpowiedniej sali zabaw. Rodzice/inne osoby dorosłe przez nich upoważnione odbierają dziecko bezpośrednio od opiekuna.

Opiekun bierze pełną odpowiedzialność za dziecko od momentu jego przyjęcia od rodziców/wejścia do sali do momentu odebrania dziecka przez rodziców.

OGÓLNY OPIS PROCEDURY:

- 1) Dziecko jest przyprowadzane w godzinach jego otwarcia i przekazywane osobiście upoważnionej osobie z personelu.
- 2) Dziecko powinno być odbierane przez jednego z rodziców (o ile prawo do odebrania dziecka nie zostało ograniczone na mocy rozstrzygnięcia właściwego organu) lub pisemnie upoważnioną przez nich osobą pełnoletnią, wskazaną w upoważnieniu do odbioru dziecka.

- 3) W przypadku ograniczenia lub pozbawienia praw rodzicielskich jednego z rodziców, instytucja opieki w trakcie wydawania dziecka jest zobligowana do postępowania zgodnie z orzeczeniem/postanowieniem sądu rodzinnego.
- 4) Osobom bez pisemnego upoważnienia złożonego osobiście przez rodziców lub osobom w stanie wskazującym na spożycie alkoholu lub pod wpływem innych środków odurzających dziecko nie będzie wydawane.
- 5) W przypadku nieodebrania dziecka i niemożności nawiązania kontaktu z rodzicem lub osobami uprawnionymi do odbioru dziecka, osoba kierująca instytucją opieki lub inna osoba z personelu wzywa policję.

REALIZACJA DZIAŁAŃ:

Przyjmowanie dziecka do placówki

We wszystkich działaniach dorosłych w placówce oraz rodziców widoczna jest troska o zapewnienie stałości środowiska opiekuńczo-edukacyjnego dziecka uczęszczającego do żłobka.

- 1) Za bezpieczeństwo dzieci w drodze do żłobka i ze żłobka odpowiadają rodzice/prawni opiekunowie.
- 2) Rodzice osobiście powierzają dziecko opiekunowi, co oznacza, że zobowiązani są wprowadzić dziecko do sali zabaw – w ten sposób umożliwia się dziecku codziennie indywidualnie powitane przez znanego mu opiekuna, który bezpośrednio od rodzica przejmuje nad nim opiekę. Powitaniu i pożegnaniu towarzyszy atmosfera spokoju, braku pośpiechu.
- 3) Opiekun umożliwia dziecku pożegnanie się z rodzicem w sposób, jaki preferuje, wspiera rodzica, który ma trudności z rozstaniem z dzieckiem, umożliwia dziecku przynoszenie rzeczy osobistych, które są dla niego ważne, np. zabawki, przytulanki, poduszki, dziecko może je mieć ze sobą tak długo, jak chce.
- 4) Opiekun bierze pełną odpowiedzialność za dziecko od momentu jego wejścia do sali.
- 5) Rodzice/opiekunowie nie zezwalają, by ich dziecko samodzielnie wchodziło do sali zabaw, biorąc na siebie pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo swojego dziecka w czasie przechodzenia z szatni do sali zabaw.
- 6) Personel nie ponosi odpowiedzialności za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dziecka pozostawionego przez rodziców/opiekunów na terenie placówki, lecz przed wejściem do budynku, w szatni, pozostawienie przed zamkniętymi drzwiami sali zabaw.
- 7) Rodzice/prawni opiekunowie mają obowiązek przyprowadzenia do żłobka dziecka zdrowego. Wszelkie dolegliwości dziecka zobowiązani są zgłaszać opiekunowi i udzielać wyczerpujących informacji na ten temat.
- 8) Opiekun ma prawo odmówić przyjęcia dziecka, jeśli jego stan sugeruje, że nie jest ono zdrowe.

- 9) Dziecko należy przyprowadzić do placówki do godz. 8.00, lub w dowolnym czasie, po uprzednim poinformowaniu o późniejszym przybyciu dziecka.

Odbieranie dziecka przez rodziców/opiekunów:

- 1) Za właściwe przestrzeganie zasad przyprowadzania i odbierania dziecka ze żłobka odpowiedzialni są rodzice oraz opiekun w żłobku.
- 2) Na pierwszym zebraniu organizacyjnym rodzice są informowani o zasadach przyprowadzania i odbioru dzieci.
- 3) Odbiór dziecka ze żłobka jest możliwy wyłącznie przez rodziców bądź inne osoby dorosłe przez nich upoważnione.
- 4) Rodzice (opiekunowie prawni) ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odebranego ze żłobka przez upoważnioną przez nich osobę.
- 5) Wydanie dziecka innym osobom niż rodzice/prawni opiekunowie może nastąpić tylko w przypadku pisemnego upoważnienia do odbioru dziecka podpisanego przez rodziców/opiekunów prawnych (załącznik do umowy zawartej z rodzicami o świadczenie usług).
- 6) Jeśli dziecko będzie się opierało, płakało lub z innych przyczyn nie będzie chciało wyjść ze żłobka z upoważnioną przez rodziców osobą, nadal pozostanie pod opieką opiekuna, który niezwłocznie skontaktuje się telefonicznie z rodzicami w celu ustalenia dalszego postępowania.
- 7) Opiekun każdej grupy jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji adresów zamieszkania i numerów kontaktowych rodziców, prawnych opiekunów dzieci oraz osób upoważnionych pisemnie przez rodziców do odbioru dziecka.
- 8) Opiekun w razie najmniejszych wątpliwości, ma obowiązek sprawdzić zgodność danych osoby odbierającej dziecko ze żłobka z dokumentem tożsamości. Jeśli okaże się, że dane nie są zgodne, opiekun żłobka powiadamia rodziców/opiekunów prawnych i dyrektora żłobka oraz nie wydaje dziecka do wyjaśnienia sprawy.
- 9) Odbiór dziecka następuje w danej grupie do godziny 17:00.
- 10) Dopuszcza się możliwość wydania dziecka innej osobie niż wymieniona w upoważnieniu, jednak wyłącznie po uprzednim przekazaniu takiej informacji przez rodziców/opiekunów prawnych bezpośrednio opiekunowi żłobka w formie ustnej lub pisemnej.
- 11) Opiekun żłobka nie wydaje dziecka na prośbę rodzica/opiekuna prawnego zgłaszaną telefonicznie.
- 12) Rodzice ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbieranego ze żłobka przez upoważnioną przez nich osobę.

13) Życzenie rodziców dotyczące nieodbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczane przez orzeczenie sądowe.

14) Rodzice/opiekunowie zobowiązani są przekazać aktualne telefony kontaktowe.

Nieodebranie dziecka lub zgłoszenia się po dziecko osoby niemogącej sprawować opieki.

- 1) Dzieci ze żłobka powinny być odbierane najpóźniej do godziny 17:00.
- 2) W przypadku braku możliwości odbioru dziecka (w godzinach pracy – sytuacje losowe) rodzice lub opiekunowie zobowiązani są do poinformowania telefonicznego o zaistniałej sytuacji oraz do uzgodnienia innego sposobu odbioru.
- 3) W przypadku gdy dziecko nie zostanie odebrane po upływie czasu pracy, opiekun zobowiązany jest powiadomić telefonicznie rodziców lub osoby upoważnione do odbioru o zaistniałej sytuacji.
- 4) W przypadku gdy pod wskazanymi przez rodziców numerami telefonów (praca, dom, tel. komórkowy) nie można uzyskać informacji o miejscu pobytu rodziców lub osób upoważnionych do odbioru dziecka opiekun powiadamia dyrektora o sytuacji. Dyrektor podejmuje decyzję o:
  - 4.1. powiadomieniu policji z prośbą o podjęcie dalszych działań przewidzianych prawem, łącznie z umieszczeniem dziecka w pogotowiu opiekuńczym lub
  - 4.2. o odprowadzeniu dziecka do domu, jeśli rodzice/opiekunowie prawni lub inne osoby upoważnione do odbioru dziecka są w domu i z obserwacji wynika, że mogą sprawować opiekę nad dzieckiem (np. nie są pod wpływem alkoholu, środków odurzających itp.).
- 5) Z przebiegu zaistniałej sytuacji należy sporządzić protokół zdarzenia, podpisany przez świadków, który zostaje przekazany do wiadomości dyrektora. Całość zdarzenia powinna się odbywać pod nadzorem policji. Dalsze czynności związane z umieszczeniem dziecka w pogotowiu opiekuńczym podejmuje policja.

Próby odebrania dziecka przez rodzica (opiekuna prawnego) będącego pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających (np. narkotyków):

- 1) Opiekun żłobka stanowczo odmawia wydania dziecka w przypadku, gdy stan osoby zamierzającej odebrać dziecko wskazuje na spożycie alkoholu lub przejawia ona agresywne zachowanie i nie jest w stanie zapewnić dziecku bezpieczeństwa. W tej sytuacji opiekun wzywa drugiego rodzica lub inną osobę upoważnioną do odbioru dziecka.
- 2) Opiekun powiadamia dyrektora, który wydaje dyspozycje, mające na celu odizolowanie dziecka od rodzica/opiekuna znajdującego się pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających (np. narkotyków).

- 3) Po zdarzeniu dyrektor przeprowadza rozmowę z rodzicami w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania zasad określonych w niniejszych procedurach.
- 4) W przypadku gdy sytuacja odbioru dziecka przez rodzica/opiekuna będącego pod wpływem alkoholu lub narkotyków powtarza się, dyrektor lub opiekun powinien rozpoznać sytuację domową i rodzinną dziecka i jeżeli zachodzi taka konieczność powiadomić sąd rodzinny o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.

Odebranie dziecka przez rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub w wolnym związku:

- 1) Opiekun w żłobku wydaje dziecko każdemu z rodziców, jeśli mają oni zachowane prawa rodzicielskie, o ile postanowienie sądu nie stanowi inaczej.
- 2) Jeśli do żłobka zostanie dostarczone postanowienie sądu o sposobie sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem, opiekun żłobka postępuje zgodnie z tym postanowieniem.
- 3) O każdej próbie odebrania dziecka przez rodzica/opiekuna nieuprawnionego do odbioru, nauczyciel powiadamia dyrektora i rodzica/opiekuna sprawującego opiekę nad dzieckiem.
- 4) W sytuacji kryzysowej, np. kłótnie rodziców, wrywanie sobie dziecka itp. opiekun lub dyrektor powiadamia policję.

Sposób prezentacji procedur:

- 1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej.
- 2) Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi procedurami na spotkaniach, organizacyjnych we wrześniu każdego roku.
- 3) Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń.
- 4) Zapoznanie wszystkich pracowników z treścią procedury.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego placówkę. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Szczegółowy zakres standardu II.3.

„Załącznik nr 2” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego – II.3. Procedury określające postępowanie w przypadku choroby dzieci.

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2024 r. poz. 1882).

Cel procedury:

Ustalenie jednolitych zasad postępowanie w przypadku choroby dziecka ze względu na to, że choroba dziecka to sytuacja wymagająca odpowiedniej reakcji – zarówno ze względu na dobro samego chorego dziecka, jak i w kontekście ochrony zdrowia pozostałych podopiecznych i personelu.

Zakres procedury:

Procedura obowiązuje cały personel instytucji opieki, niezależnie od zajmowanego stanowiska i formy zatrudnienia, a także rodziców dzieci przyjętych do żłobka już na etapie zapisywania dziecka do instytucji.

Zakres odpowiedzialności:

Personel jest przeszkolony w rozpoznawaniu niepokojących objawów i zna swoje zadania na wypadek choroby dziecka.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

Rodzice/opiekunowie prawni:

Są świadomi, że małe dzieci są bardzo podatne na choroby, a ich stan może szybko się pogarszać. Nie ignorują żadnych niepokojących sygnałów, nie próbują diagnozować na własną rękę – w razie wątpliwości zawsze konsultuje się z pielęgniarką, lekarzem. Lepiej zareagować „na wyrost”, niż przeoczyć poważny problem zdrowotny. Zdrowie dzieci jest najważniejsze. Rodzice potwierdzą pisemnie akceptację poniższych procedur.

Opiekun w żłobku:

- reaguje natychmiast, jeśli dziecko przychodzi do instytucji opieki ewidentnie chore – nie przyjmuje go do grupy, prosi rodziców o zabranie do domu,
- współpracuje z rodzicami – edukuje na temat objawów chorób, prosi o nieprzyrowadzanie chorych dzieci, informuje o chorobach pojawiających się w grupie,
- dba o swoje własne zdrowie – regularnie się bada, zostaje w domu, gdy jest chory, stosuje zasady higieny,
- dba o regularną wentylację, sprzątanie, dezynfekcję sali i zabawek,

- uczy dzieci zasad higieny – mycie rąk, zastanianie ust przy kaszlu i kichaniu, niedzielenie się sztućcami, kubkami itp.

OPIS PROCEDURY

Każdy opiekun zatrudniony w placówce obserwuje uważnie dzieci przez cały czas ich pobytu, zwraca uwagę na potencjalne oznaki choroby u dziecka, takie jak:

- podwyższona temperatura, gorączka,
- wysypka, zaczerwienienie skóry,
- kaszel, katar, duszności,
- wymioty, biegunka,
- ból (głowy, brzucha, ucha itp.), płacz, drażliwość,
- osłabienie, senność, apatia,
- odczyn po ukąszeniu owada, zaczerwienienie, obrzęk.

Jeśli opiekun zauważy u dziecka niepokojące objawy:

- izoluje dziecko od grupy (aby zminimalizować ryzyko zarażenia innych, jeśli podejrzewa chorobę infekcyjną), do czasu odebrania przez rodziców lub przyjazdu pomocy medycznej, zapewnia dziecku spokój, komfort, obserwuj jego stan,
- mierzy temperaturę dziecka (termometrem bezdotykowym lub pod pachą, nigdy doodbytniczo u małych dzieci!),
- powiadamia osobę kierującą instytucją opieki,
- kontaktuje się z rodzicami dziecka, informuje o objawach, prosi o jak najszybszy odbiór dziecka z instytucji opieki,
- w razie potrzeby (np. wysoka gorączka, silny ból, duszności, wymioty) – wzywa pomoc medyczną.

Jeśli objawy wskazują na chorobę zakaźną (np. ospa wietrzna, odra, różyczka):

- powiadamia niezwłocznie osobę kierującą placówką, która zgłosi podejrzenie do sanepidu,
- izoluje dziecko z objawami chorobowymi od reszty grupy do czasu odebrania przez rodziców,
- umieszcza dziecko w wyznaczonym miejscu do izolacji chorego dziecka, które jest wyposażone w niezbędne środki (łóżeczko, termometr, środki do dezynfekcji itp.), stosuje się ściśle do zaleceń sanepidu dotyczących postępowania z grupą (kwarantanna, dezynfekcja itp.),
- informuje rodziców pozostałych dzieci o możliwości wystąpienia choroby zakaźnej w grupie i konieczności obserwacji dzieci.

Dokumentowanie:

Każdy przypadek podejrzenia choroby u dziecka należy odnotować w dzienniku grupy, z opisem objawów, podjętych działań, informacją o powiadomieniu rodziców. W razie wezwania pomocy medycznej, hospitalizacji dziecka – opiekun sporządza notatkę służbową z dokładnym opisem zdarzenia.

Sposób prezentacji procedur:

- 1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej.
- 2) Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi procedurami na spotkaniach, organizacyjnych we wrześniu każdego roku.
- 3) Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń.
- 4) Zapoznanie wszystkich pracowników z treścią procedury.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego placówkę. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Szczegółowy zakres standardu II.4.

„Załącznik nr 3” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego – II.4. Ramowy program adaptacji dzieci uwzględniający indywidualne potrzeby dzieci oraz zgodny z zapisami konwencji praw dziecka.

Cel programu:

Celem programu adaptacji dzieci jest zapewnienie nowo przyjętym dzieciom możliwie najlepszych warunków do płynnego, bezstresowego przejścia z domu rodzinnego do nowego środowiska, jakim jest żłobek. Program ma na celu zminimalizowanie trudności adaptacyjnych dzieci, zbudowanie poczucia bezpieczeństwa, zaufania do osób z personelu, a także nawiązanie partnerskiej współpracy z rodzicami na rzecz dobra dziecka.

Założenia programowe:

Program adaptacyjny dotyczy wszystkich nowoprzyjętych dzieci, niezależnie od wieku. Jest oparty na wiedzy o rozwoju dziecka w wieku od 12 miesięcy, do momentu w którym skończą 3 lata. Adaptacja w żłobku to proces, który zwykle trwa ok. 10 dni (ale może się różnić pod tym względem w zależności od potrzeb i wcześniejszych doświadczeń dziecka). Niezbędna w procesie adaptacji jest obecność rodzica lub osoby bliskiej dziecku np. babci, niani. Obecność bliskich dziecku osób jest stopniowo skracana, a czas pobytu dziecka stopniowo wydłużany. Harmonogram pracy grupy dostosowuje się do potrzeb dzieci adaptujących się, np. ustala się czas na pobyty adaptacyjne na początku dnia lub pod koniec, kiedy dzieci jest mniej, a personel może poświęcić więcej uwagi nowym dzieciom. Personel i rodzice troszczą się o minimalizowanie stresu dziecka, poprzez m.in. ograniczenie bodźców wzrokowych i słuchowych, spędzanie czasu na zewnątrz budynku – w naturze.

PRZEBIEG PROGRAMU ADAPTACJI

Etap I. Poznanie – etap ten można realizować, zanim dziecko oficjalnie zostanie przyjęte do żłobka (instytucji) lub tuż po jego zapisaniu.

1) Dziecko:

- zaznajamia się z nowym środowiskiem (przestrzeń, ludzie, dźwięki, zapachy, zwyczaje, smaki).

2) Rodzice:

- poznają placówkę i zasady jej funkcjonowania,
- otrzymują materiały informacyjne dotyczące przebiegu procesu adaptacji oraz znaczenia obecności rodziców w procesie adaptacji dla zdrowia i dobrostanu dziecka,

- otrzymują wskazówki, jak przygotować dziecko do rozpoczęcia uczęszczania do żłobka/klubu, takie jak: „wizyta zapoznawcza” w instytucji opieki, stopniowe przyzwyczajanie dziecka do rozstań z rodzicami, zwiększanie samodzielności dziecka itp.

3) Opiekun:

- zaznajamia się z dzieckiem i rodzicami,
- nawiązuje indywidualny kontakt z rodzicami (telefonicznie, mailowo lub osobiście),
- przeprowadza wywiad, ew. omawia wypełniony przez rodziców formularz na temat potrzeb i rozwoju dziecka.

Na podstawie zebranych informacji, opiekun wspólnie z rodzicami ustala indywidualny plan adaptacji w tym: termin rozpoczęcia adaptacji (godziny pobytu, czas pobytu dziecka w pierwszych dniach) oraz udział rodzica/osoby bliskiej.

4) Dyrektor – osoba kierująca instytucją:

Przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do instytucji organizuje spotkanie z rodzicami nowoprzyjętych dzieci oraz dziećmi, które zostaną przyjęte. Podczas spotkań zapoznaje rodziców i dzieci z placówką, jej ofertą, programem adaptacji, przekazuje materiały informacyjne. Jeśli dziecko zostanie przyjęte w trakcie roku, te działania organizowane są indywidualnie.

Etap II. Budowanie zaufania

1) Rodzice:

- mają obowiązek zapewnić dziecku poczucie bezpieczeństwa przez swoją obecność, uważne (nienadmierne) towarzyszenie,
- uprzedzają dziecko o swoim wyjściu,
- stwarzają dziecku okazje do stopniowego podejmowania zabaw z innymi dziećmi (np. przez siedzenie w jednym określonym miejscu, co skłania dziecko do podejmowania prób włączania się w interesujące je zabawy),
- współpracują z personelem i stosują się do wskazówek dotyczących miejsca pobytu i zakresu aktywności,
- omawiają z personelem postępy dziecka w adaptacji w czasie wyznaczonym przez personel na rozmowy.

2) Opiekun:

- respektuje potrzeby zachowania dystansu przez dziecko, obserwowania z boku, nie zmusza do uczestnictwa w zabawach, jeśli dziecko nie jest na to gotowe; daje czas na oswojenie się z nowym miejscem – dziecko może siedzieć na kolanach rodzica/osoby bliskiej lub wracać do niej, kiedy tego potrzebuje,

- kieruje szczególną uwagę ku nowemu dziecku, stara się nawiązać z nim bliski, ciepły kontakt,
- często zwraca się do dziecka po imieniu, wyjaśnia, co się będzie działo, zapewnia o swojej obecności i pomocy,
- zapoznaje dziecko i towarzyszącą mu osobę bliską z rozkładem dnia, obowiązującymi zasadami, pokazuje, gdzie znajdują się ważne miejsca (łazienka, szatnia, kącik zabawek itp.),
- pomaga dziecku w nawiązaniu relacji z innymi dziećmi – przedstawia je grupie, prezentuje ciekawe materiały, inicjuje zabawy z grupą, uważnie rozpoznaje sygnały chęci dziecka do dołączenia do grupy,
- w razie trudności dziecka (płacz, agresja, wycofanie) opiekun reaguje ze spokojem, zrozumieniem; oferuje pocieszenie, wsparcie, ale nie zmusza na siłę do niczego. Jeśli dziecko wybiera rodzica/osobę bliską, opiekun nie interweniuje i nie staje pomiędzy dzieckiem a rodzicem/osobą bliską,
- proponuje atrakcyjne zabawy, np. lepienie z modeliny, budowanie zjeżdżalni dla samochodów, konstruowanie wieży z dużych klocków, tory przeszkód dla dzieci (tunele, przeszkody, bujaki), przelewanie i przesypanywanie w kąciku sensorycznym (stół lub miska z wodą na tarasie) oraz zabawy, które dziecko lubi (rozmowa/ankieta w I fazie adaptacji),
- ustala z rodzicem/osobą bliską zakres jej aktywności oraz czas i miejsce pobytu w grupie. Omawia, jak dziecko funkcjonowało, jakie pojawiły się postępy, trudności. Wspólnie z rodzicami szuka rozwiązań ewentualnych problemów,
- jeśli dziecko po dłuższym czasie (po 10 dniach) nadal ma duże trudności adaptacyjne, opiekun konsultuje sytuację z rodzicami i osobą kierującą instytucją oraz psychologiem/psycholożką (jeśli jest zatrudniony). Wspólnie z rodzicami mogą zdecydować o wydłużeniu obecności rodzica/
- osoby bliskiej, modyfikacji planu adaptacji.

Faza III. Separacja – powierzenie

Zakończenie okresu adaptacji następuje, gdy dziecko względnie swobodnie funkcjonuje w grupie, chętnie uczestniczy w zabawach, rozstaje się z rodzicami bez większego stresu. Cechy udanej adaptacji:

1) Dziecko:

- rozpoznaje opiekunów, pozytywnie na nich reaguje,
- odchodzi od rodzica i bawi się bez jego udziału,
- akceptuje pocieszenie od opiekunów,
- po wyjściu rodzica, nawet jeśli się zasmuci lub wykaże inne negatywne emocje, potrafi się uspokoić w towarzystwie opiekuna,

- rozpoznaje elementy rutyny w żłobku – odkłada buty i kurtkę na miejsce, myje ręce przed posiłkiem, siada do posiłku itp.,
- włącza się w zabawy inicjowanej przez opiekuna i/lub inne dzieci,
- samo sięga po ulubione zabawki,
- jest w stanie pójść na drzemkę podczas pobytu w żłobku,
- uczestniczy w posiłkach.

2) Opiekun:

Na zakończenie adaptacji opiekun podsumowuje przebieg procesu adaptacji z rodzicami dziecka, przekazuje swoje obserwacje, wnioski, ewentualne rekomendacje do dalszej pracy.

Szczegółowy zakres standardu III.2.

**„Załącznik nr 4” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego – FORMULARZ DLA RODZICÓW
DZIECI PRZYJĘTYCH DO INSTYTUCJI**

Karta informacyjna o dziecku

Imię i nazwisko: .....

Data urodzenia: .....

1. Ważne informacje:

alergię .....

szczególna dieta .....

choroby przewlekłe .....

wady wrodzone/aparaty słuchowe/okulary .....

leki przyjmowane na stałe .....

.....

2. Smoczek:

tak

nie

w określonych sytuacjach, jakich? .....

3. Porusza się samodzielnie:

chodzi

czworakuje

nie przemieszcza się samodzielnie

ma problemy, jakie?

.....

.....

4. Samodzielność spożywania posiłków

tak

nie

potrzebuje pomocy

5. Formy przyjmowanych posiłków:

papka

rozdrobnione

kawałki

6. Sen:

samodzielnie zasypia

zasypia z ulubioną zabawką, pieluszką itp.

szczególne rytuały związane z zasypianiem .....

7. Potrzeby fizjologiczne:

sygnalizuje potrzeby fizjologiczne

nie sygnalizuje potrzeb fizjologicznych

potrafi korzystać z nocnika

nie potrafi korzystać z nocnika

8. Umiejętności dziecka ((Proszę zaznaczyć, które z poniższych umiejętności ma Państwa dziecko):

samodzielnie zdejmuje/wkłada buty

posługuje się kilkoma słowami/mówi prostymi zdaniami (proszę podać przykłady):

.....

- buduje wieżę z klocków
- potrafi trzymać kredkę i rysować
- inne umiejętności (opisać) .....

.....

9. Sposoby komunikacji z dzieckiem i ulubione zabawy:

Jakie są ulubione zabawki dziecka? .....

Jakie są ulubione aktywności dziecka? Co dziecko lubi robić? .....

.....

10. Ulubione aktywności dziecka:

- rysowanie, malowanie
- zabawy w piaskownicy
- słuchanie muzyki
- budowanie z klocków
- czytanie książek
- zabawy ruchowe na świeżym powietrzu
- inne ulubione zabawy (proszę opisać): .....

11. Jak zazwyczaj dziecko reaguje w nowych sytuacjach np. nowa osoba w domu, zmiana w posiłku, duża przestrzeń, hałas? *(Proszę o krótki opis zachowania dziecka)*

.....

.....

12. Co w powyższych sytuacjach dziecku pomaga?

.....

.....

13. Inne informacje o dziecku, które uważają Państwo za istotne podczas opieki nad dzieckiem:

.....

.....

14. Jakie macie Państwo oczekiwania lub obawy związane z pobytem dziecka w żłobku?

.....

.....

15. Jakie formy (i godziny) komunikacji z opiekunami Państwo preferują (e-mail, sms, bezpośrednia rozmowa, inne)?

.....

.....

Data wypełnienia formularza: ..... Podpis rodzica: .....

Szczegółowy zakres standardu IV.2.

**„Załącznik nr 5” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego – ARKUSZ SAMOCENY
PERSONELU W ZAKRESIE WSPIERANIA AUTONOMII DZIECKA PODCZAS CZYNNOŚCI HIGIENICZNYCH**

Nazwa działania opiekuna	Tak/Nie	W jakich sytuacja występują trudności	Uwagi
Informuję dziecko o zamiarze zmiany pieluszki i czekam na jego reakcję			
Przypominam dzieciom o korzystaniu z toalety lub nocnika, ale dzieci same decydują, czy chcą z nich skorzystać			
Uwzględniam prawo dziecka do towarzystwa lub intymności w toalecie			
Dziecko nie musi pytać o pozwolenie na skorzystanie z toalety lub umycie rąk			
Wspieram samodzielność dzieci związaną z higieną odpowiednio do poziomu ich rozwoju, wspomagam je w treningu związanym z higieną, ale respektuję ich prawo do odmowy tego treningu			
Na bieżąco uzgadniam z pozostałymi opiekunami			

splosoby wspierania dzieci w rozwoju związanym z higieną			
Jest ustalone. kto z personelu przekazuje informacje rodzicom i zbiera od nich istotne informacje związane z higieną			
Wymieniam z rodzicami aktualne informacje na temat umiejętności dziecka w zakresie czynności higienicznych i uzgadniam z nimi wspólne działania w tym zakresie			
Nigdy nie karzę dzieci za załatwianie naturalnych potrzeb fizjologicznych, niezależnie od miejsca, gdzie to się odbywa (skorzystanie z nocnika, zmoczenie się)			
Nie zawstydzam dziecka ani nie okazuję rozczarowania, gdy dziecko nie zasygnalizuje potrzeby skorzystania z nocnika lub toalety			
Przewijam dziecko bez pośpiechu, z delikatnością i uważnością, żeby nie sprawić mu bólu czy przykrości, jestem w kontakcie z dzieckiem			

Nie okazuję dzieciom werbalnie i niewerbalnie swojej niechęci przy czynnościach związanych z pielęgnacją			
Wypracowuję z dziećmi nawyk mycia rąk – odbywa się to co najmniej przed każdym posiłkiem i zawsze po skorzystaniu z toalety (dotyczy dzieci, które już są na tym etapie rozwoju)			

Szczegółowy zakres standardu IV.4.

**„Załącznik nr 6”. do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego – ŻŁOBEK MA SPISANĄ LISTĘ
DZIAŁAŃ PERSONELU WSPIERAJĄCYCH SAMODZIELNOŚĆ DZIECKA PODCZAS POSIŁKÓW**

Nazwa działania opiekuna	Tak/Nie	W jakich sytuacja występują trudności	Uwagi
Nie zmuszam dzieci do siadania przy stole, jeśli nie mają potrzeby jedzenia			
Uprzedzam dzieci, że zbliża się pora posiłku, pozwalając im dokończyć zabawę			
Zapraszam dzieci do wspólnego nakrywania do stołu i sprzątnięcia po posiłku			
Daję dzieciom tyle czasu na posiłek, ile potrzebują			
Nie nagradzam dzieci za zjedzenie posiłku ani nie karzę za odmowę jedzenia			
Akceptuję to, że dziecko może nie chcieć niczego zjeść.			
Uwzględniam werbalne i pozawerbalne sygnały dzieci dotyczące potrzeby jedzenia oraz ilości spożywanych potraw			

Nie nalegam, aby dziecko zjadło wszystko, co ma na talerzu			
W miarę możliwości rozwojowych pozwalam, żeby dzieci same nakładały sobie jedzenie			
Dziecka, które nałoży sobie za dużo, nie zmuszam do zjedzenia wszystkiego			
Zachęcam dzieci, w tym także niemowlęta, które uzyskały bezpieczną pozycję siedzącą, do samodzielnego jedzenia			
Pozwalam jeść rękoma dzieciom, które nie potrafią jeszcze używać sztućców			
Dziecku, które ma trudności z jedzeniem, pomagam, karmiąc je łyżeczką lub widelcem za jego zgodą			
Dzieci nieumiejące samodzielnie jeść karmię w kontakcie „jeden na jeden”			
Dopilnowuję, żeby wszystkie dzieci w czasie posiłku miały stały dostęp do łyżki i widelca			

Pozwalam dzieciom podczas posiłku prowadzić rozmowy z personelem i innymi dziećmi siedzącymi przy stole			
Staram się w miarę możliwości jeść razem z dziećmi przy stolikach			
Proponuję dzieciom potrawy, tłumaczę nazwy i składniki dania			
Rozmawiam z dziećmi o tym, co jest zdrowe, a co nie			
Umożliwiam dzieciom uprawianie ziół (warzyw) w ogrodzie lub doniczkach na oknie			
Umożliwiam dzieciom udział w przygotowaniu napojów i prostych potraw			
Zbieram od rodziców informacje dotyczące żywienia dziecka, w tym jego preferencji żywieniowych, godzin posiłków, nawyków i rytuałów, ewentualnych trudności żywieniowych, umiejętności			

Wspólnie z rodzicami i współpracownikami uzgadniamy potrzeby dzieci związane z żywieniem, uwzględniając zasady zdrowego żywienia i profilaktyki otyłości			
Zachęcam rodziców do stosowania zasad zdrowego żywienia w domu			
Upowszechniam przepisy i pomysły na zdrowe posiłki, materiały na temat zdrowego żywienia			
Prowadzę bieżącą obserwację dzieci w sytuacjach związanych z żywieniem i w razie wyraźnie niepokojących objawów dzielę się spostrzeżeniami z rodzicami			
Wiem, jakie zachowania dzieci związane z żywieniem uznać za niepokojące i w razie potrzeby kieruję rodziców do specjalisty.			

Szczegółowy zakres standardu V.1.

„Załącznik nr 7”. do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego – W ŻŁOBKU OKREŚLONE SĄ WSPÓLNE DLA CAŁEGO PERSONELU SPOSOBY: NAWIĄZYWANIA RELACJI Z DZIEĆMI DAJĄCE IM POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA, REAGOWANIA WERBALNIE I NIEWERBALNIE NA ZACHOWANIA DZIECI, KOMUNIKOWANIA DZIECIOM AKTYWNOŚCI W CIĄGU DNIA I ZMIAN Z TYM ZWIĄZANYCH

Arkusz samooceny personelu w zakresie nawiązywania relacji z dziećmi, reagowania na zachowania dzieci i komunikowania dzieciom o aktywnościach

Nazwa działania opiekuna	Tak/Nie	W jakich sytuacja występują trudności	Uwagi
RELACJE Z DZIEĆMI			
Do dzieci odnoszę się w sposób ciepły, często się uśmiechając i okazując zadowolenie z bycia z nimi			
Okazuję zainteresowanie tym, co dzieci mówią i robią			
Używam niewerbalnych komunikatów w interakcji z dzieckiem (np. kiwając głową, podnosząc brwi w zdziwieniu, uśmiechając się)			
Mówię do dzieci po imieniu			
Szukam kontaktu wzrokowego (nie zmuszając do wzajemności) podczas rozmowy z dzieckiem			
W trakcie rozmowy z dziećmi staram się być na ich wysokości, kucając lub siadając obok			

REAGOWANIE NA ZACHOWANIA DZIECI			
Uważnie obserwuję to, co robią dzieci, nazywając to, co widzę			
Dopasowuję swoje zachowanie (ton głosu, wyraz twarzy, poziom entuzjazmu) do tego, co wyrażają dzieci			
Jestem gotowa/gotowy do pomocy, jeśli dzieci tego potrzebują			
Stwarzam warunki do samodzielnego podejmowania decyzji przez dzieci			
Pozwalam dzieciom na popełnianie błędów i zachęcam do samodzielnego ich naprawiania / rozwiązywania problemów, jeżeli są na to gotowe			
Akceptuję wyrażanie emocji przez dzieci			
Jestem uważna/uważny na trudne momenty dzieci (zmęczenie, przestymulowanie) i wspieram je, aranżując zmiany w otoczeniu, dostosowując ton głosu i styl interakcji do sytuacji			
Respektuję chęć dziecka do przerwania interakcji i czekam,			

aż wyrazi ono chęć wznowienia kontaktu			
Rozpoznaję i nazywam reakcje emocjonalne dzieci oraz własne			
KOMUNIKOWANIE DZIECIOM O AKTYWNOŚCIACH			
Przypominam dzieciom werbalnie lub niewerbalnie (gestem lub używając znaków graficznych) o następnym punkcie w planie dnia			
Uprzedzam dziecko o działaniu, które będzie podejmowane z jego udziałem i czekam na jego odpowiedź (werbalną lub niewerbalną), żeby mieć pewność, że dziecko rozumie sytuację			

Szczegółowy zakres standardu XII.1.

„Załącznik nr 8” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego – Zasady organizacji pracy, umożliwiające personelowi poza bezpośrednią pracą z dziećmi wykonywanie w ramach czasu pracy

Rodzaj czynności	Liczba godzin	Liczba godzin w przeliczeniu na miesiąc	Realny czas realizacji
udział w wewnętrznych spotkaniach	2 godziny	2	W czasie odpoczynku dzieci
udział w szkoleniach wewnętrznych lub zewnętrznych	Raz na rok / 10 godzin	1	Poza godzinami pracy z dziećmi
przeprowadzanie samooceny swojej pracy	10 godzin na rok / lub 5 godzin raz na pół roku	1	W czasie odpoczynku dzieci
omawianie i planowanie pracy w ramach planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego	1 godzina tygodniowo	4	W czasie odpoczynku dzieci
komunikowanie się z rodzicami	1 godz. tygodniowo	4	Rano lub po południu poza pracą z dziećmi
monitorowanie rozwoju dziecka zgodnie z ustalonym w instytucji opieki systemem	15 min dziennie	5	W czasie odpoczynku dzieci

Szczegółowy zakres standardu XII.2.

„Załącznik nr 9” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego Żłobka – XII.2. W Żłobku funkcjonuje procedura wdrażania do pracy nowych pracowników

PROCEDURA WDRAŻANIA DO PRACY NOWYCH PRACOWNIKÓW

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 798),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2024 r. poz. 1882).

Cel procedury:

Ustalenie jasnego i spójnego sposobu postępowania podczas przyjmowania i adaptacji nowych pracowników w Żłobku. Zapewnienie, że nowi pracownicy płynnie wdrożą się w funkcjonowanie Żłobka, zrozumieją jego wartości, zasady i procedury, a także otrzymają niezbędne wsparcie, aby móc jak najszybciej i najefektywniej podjąć swoje obowiązki.

Zakres stosowania:

Procedura dotyczy wszystkich nowo zatrudnianych pracowników, niezależnie od stanowiska i formy zatrudnienia. Obowiązuje od momentu podjęcia decyzji o zatrudnieniu nowego pracownika do końca ustalonego okresu adaptacyjnego.

Słowniczek:

- Okres adaptacyjny – ustalony czas (zwykle do 2 miesięcy), w którym nowy pracownik wdraża się w obowiązki i funkcjonowanie instytucji opieki, otrzymując dodatkowe wsparcie i nadzór.
- Opiekun/mentor – doświadczony pracownik wyznaczony do wspierania nowego pracownika w integracji z zespołem i nieformalnych aspektach pracy.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dyrektor żłobka :

- zapewnienia, że proces rekrutacji i selekcji nowych pracowników jest zgodny z prawem i polityką Żłobka,
- wyznacza opiekuna/mentora dla nowego pracownika stosownie do jego zakresu obowiązków,
- nadzoruje przebieg procesu adaptacji,
- zapewnienia niezbędne szkolenia i materiał dla nowego pracownika.

Bezpośredni przełożony nowego pracownika jest odpowiedzialny za:

- wprowadzenie nowego pracownika w obowiązki,
- monitorowanie postępów nowego pracownika,

- udzielanie bieżącego wsparcia i informacji zwrotnych,
- przeprowadzenie oceny końcowej po okresie adaptacyjnym.

Wyznaczony opiekun/mentor jest odpowiedzialny za:

- wprowadzenie nowego pracownika w nieformalny aspekt funkcjonowania żłobka,
- bycie pierwszym punktem kontaktu dla nowego pracownika w przypadku pytań, wątpliwości,
- wspieranie nowego pracownika w integracji z zespołem żłobka.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

W żłobku każda osoba nowo zatrudniana:

- otrzymuje niezbędne dokumenty (umowa, opis stanowiska itp.), przygotowane przez dyrektora żłobka (osobę kierującą instytucją lub inną wyznaczoną osobę), a także zestaw materiałów wprowadzających (statut instytucji opieki, regulaminy, procedury, plan OWE itp.),
- w pierwszym tygodniu pracy uczestniczy w serii szkoleń wprowadzających (BHP, procedury, system informatyczny itp.),
- w okresie adaptacyjnym (1-2 miesiące, w zależności od stanowiska) – formalnie okres próbny – nowy pracownik stopniowo przejmuje wszystkie obowiązki przypisane do swojego stanowiska,
- uczestniczy w dodatkowych szkoleniach zgodnie z potrzebami.

Dyrektor żłobka:

- wyznacza opiekuna/mentora dla nowego pracownika spośród doświadczonych członków zespołu,
- przekazuje nowemu pracownikowi przygotowane materiały, omawia plan wdrożenia,
- spotyka się z nowym pracownikiem, aby podsumować proces adaptacji i omówić dalsze plany rozwoju.

Bezpośredni przełożony nowo przyjętego pracownika:

- przygotowuje plan wdrożenia, określając kluczowe zadania i cele na okres adaptacji,
- przygotowuje niezbędne narzędzia pracy (komputer, dostępy, klucze itp.),
- pierwszego dnia pracy wita nowego pracownika, przedstawia go zespołowi,
- oprowadza nowego pracownika po instytucji opieki, pokazując kluczowe pomieszczenia i objaśniając ich funkcje,
- regularnie monitoruje postępy, udziela informacji zwrotnych, wspólnie z pracownikiem, identyfikuje obszary do rozwoju,
- dokumentuje przebieg okresu adaptacyjnego,
- po zakończeniu okresu adaptacyjnego przeprowadza formalną ocenę końcową, omawiając z pracownikiem jego postępy, mocne strony, obszary do dalszego rozwoju, W oparciu o ocenę,

przełożony decyduje o zakończeniu okresu adaptacyjnego i pełnym wdrożeniu pracownika lub przedłużeniu okresu adaptacji.

Mentor nowo przyjętego pracownika:

- stopniowo wprowadza nowego pracownika w obowiązki, początkowo pod ścisłym nadzorem,
- jest do dyspozycji nowego pracownika, służąc radą i wsparciem,
- pod koniec pierwszego tygodnia pracy przełożony przeprowadza pierwszą rozmowę z nowym pracownikiem, aby omówić wrażenia, wątpliwości, dalsze kroki,
- wspiera integrację nowego pracownika z zespołem, zachęca do udziału w nieformalnych aktywnościach.

Dokumentowanie sposobu postępowania podczas przyjmowania i adaptacji nowych pracowników w żłobku:

- 1) Plan wdrożenia nowego pracownika.
- 2) Notatki z nieformalnych rozmów w trakcie okresu adaptacyjnego.
- 3) Dokumentacja szkoleń, w których uczestniczył nowy pracownik.
- 4) Ocena końcowa po zakończeniu okresu adaptacyjnego.

Sposób prezentacji procedur:

- 1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej.
- 2) Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w placówce procedurami na spotkaniach, organizacyjnych we wrześniu każdego roku.
- 3) Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń.
- 4) Zapoznanie wszystkich pracowników z treścią procedury.

Tryb dokonywania zmian w procedurze:

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor żłobka z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego żłobek. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Szczegółowy zakres standardu XII.4.

„Załącznik nr 10” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego żłobka – XII.4. W żłobku jest opracowany system organizacji i realizacji szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych

ROZNY PLANU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

1. Diagnoza potrzeb szkoleniowych:

- 1) W każdym roku dyrektor Żłobka w przeprowadza diagnozę potrzeb szkoleniowych personelu.
- 2) Diagnoza opiera się na wynikach obserwacji pracy personelu, analizie dokumentacji itp. arkuszach samooceny personelu, rozmowach rozwojowych z pracownikami, wynikach ankiet ewaluacyjnych wśród rodziców itp.
- 3) Każdy pracownik ma prawo zgłosić swoje indywidualne potrzeby i propozycje szkoleń.
- 4) Dyrektor żłobka analizuje aktualne priorytety rozwojowe instytucji opieki, wynikające z przepisów prawa, założeń projektu pedagogicznego, wniosków z nadzoru itp.

2. Opracowanie planu doskonalenia:

- 1) Na podstawie diagnozy potrzeb dyrektor żłobka opracowuje roczny plan doskonalenia zawodowego.
- 2) Plan zawiera: tematykę szkoleń, formy (wewnętrzne/zewnętrzne), proponowanych prowadzących, terminy.
- 3) Plan jest konsultowany z pracownikami, ich propozycje i uwagi są w miarę możliwości uwzględniane.
- 4) Plan jest zatwierdzany przez organ prowadzący placówkę w ramach zatwierdzania rocznego planu pracy.

3. Realizacja planu:

- 1) Szkolenia wewnętrzne są organizowane zgodnie z planem, z wykorzystaniem potencjału i wiedzy pracowników (psycholog prowadzi szkolenie na temat rozwoju emocjonalnego małego dziecka, doświadczony opiekun dzieli się metodami pracy z grupą itp.).
- 2) Na szkolenia zewnętrzne pracownicy są delegowani zgodnie z planem i zidentyfikowanymi potrzebami.
- 3) Dyrektor żłobka zapewnia finansowanie (w całości lub części) i organizuje zastępstwa na czas nieobecności pracownika.
- 4) Każdy pracownik może też z własnej inicjatywy wziąć udział w szkoleniu/kursie/studiach zgodnych z jego potrzebami rozwojowymi i profilem instytucji opieki. Osoba kierująca instytucją, w miarę możliwości, wspiera te inicjatywy organizacyjnie i finansowo.
- 5) Po każdym szkoleniu jego uczestnicy dzielą się zdobytą wiedzą z resztą zespołu (na zebraniu, przez materiały itp.).

6) Zdobyte w ramach szkoleń kompetencje są sukcesywnie wdrażane do codziennej pracy, a ich efekty monitorowane.

4. Ewaluacja i dokumentowanie:

- 1) Po zakończeniu roku dyrektor dokonuje ewaluacji zrealizowanego planu doskonalenia zawodowego.
- 2) Ocenia skuteczność przeprowadzonych działań, ich wpływ na jakość pracy instytucji opieki. Wykorzystuje do tego obserwacje, rozmowy z pracownikami, ankiety ewaluacyjne itp.
- 3) Wnioski z ewaluacji są wykorzystywane do planowania doskonalenia na kolejny rok.
- 4) Cały proces doskonalenia jest dokumentowany: plan, listy obecności na szkoleniach, certyfikaty, ewentualnie materiały szkoleniowe, notatki z wewnętrznego dzielenia się wiedzą, raport ewaluacyjny.

Szczegółowy zakres standardu XII.5.

„Załącznik nr 11” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego żłobka – XII.5 W żłobku opracowano system wewnętrznej komunikacji zawierający:

- zasady etyczne w relacjach personel–personel,
- ustaloną drogę rozwiązywania konfliktów między personelem,
- sposoby wymiany informacji na temat pracy

ZASADY ETYCZNE

1. Zasady ogólne:

- 1) Żłobek jest miejscem, gdzie szanowana jest godność KAŻDEJ OSOBY. To instytucja wspierająca personel w osiąganiu satysfakcji zawodowej oraz rozwijaniu relacji opartych na wzajemnym szacunku.
- 2) Wspólną odpowiedzialnością wszystkich zatrudnionych jest stworzenie systemu, który wspiera efektywną pracę i spełnia potrzeby zawodowe wszystkich pracowników.
- 3) Te same wartości, które odnoszą się do dzieci, mają również zastosowanie w interakcjach między dorosłymi w pracy.

2. Obowiązki dyrektora żłobka wobec pracowników i współpracowników:

- 1) Dyrektor docenia wkład pracowników i współpracowników w działania instytucji i nie podejmuje działań negatywnie wpływających na ich reputację lub osłabiających ich relacje z innymi osobami.
- 2) W sytuacji kiedy dyrektor ma obawy dotyczące profesjonalnego zachowania pracownika lub współpracownika, najpierw informuje go z szacunkiem dla jego godności osobistej o swojej trosce, a następnie podejmuje próbę rozwiązania sprawy kolegalnie i w sposób poufny.
- 3) Dyrektor dokłada wszelkich starań, aby wszyscy mogli otwarcie wyrażać poglądy, bazując na własnych doświadczeniach, a nie pogłoskach czy opiniach innych osób.
- 4) Dyrektor nie krytykuje pracownika/współpracownika ze względu na płeć, rasę, pochodzenie narodowe, przekonania religijne lub inne przynależności, wiek, stan cywilny/strukturę rodziny, niepełnosprawność lub orientację płciową.

3. Obowiązki pracowników/współpracowników:

Pracownicy/współpracownicy:

- przestrzegają ustalonych zasad działania żłobka,
- mówią i działają w imieniu żłobka jako instytucji tylko wtedy, gdy są do tego upoważnieni,

- nie naruszają przepisów dotyczących ochrony dzieci, a gdy dowiedzą się o takich naruszeniach, podejmują działania zgodne z odpowiednimi procedurami i zasadami obowiązującymi w instytucji.

4. Droga rozwiązywania konfliktów między pracownikami:

- 1) Jeśli osoba z personelu ma problem związany z zachowaniem współpracownika, a dobrostan dzieci nie jest zagrożony, to w pierwszej kolejności stara się rozwiązać problem z tą osobą. Jeśli ta droga zawiedzie, zwraca się do kierownictwa instytucji z prośbą o pomoc.
- 2) Jeśli w wyniku konfliktu interes dziecka jest zagrożony, to każdy pracownik, który zauważy problem, jest zobowiązany do niezwłocznego przekazania informacji o nim przełożonym.

5. Sposoby wymiany informacji na temat pracy:

- 1) W żłobku sprawnie przebiega przepływ informacji, jest otwarta i życzliwa atmosfera, pracownicy mają poczucie wspólnego celu – w ten sposób zespół dobrze funkcjonuje i potrafi sprostać codziennym wyzwaniom pracy z małymi dziećmi.
- 2) W żłobku funkcjonuje przemyślany system komunikacji wewnętrznej i obejmuje on takie elementy jak:
  - regularne spotkania całego zespołu (cotygodniowe), będące okazją do omówienia bieżących spraw, zaplanowania działań, wymiany informacji o dzieciach,
  - tablica informacyjna w pokoju dla personelu, gdzie umieszczane są ważne komunikaty, plany, informacje o szkoleniach itp.,
  - notatnik, w którym odnotowywane są ważne wydarzenia dnia, sukcesy i wyzwania w pracy z dziećmi, do wglądu dla wszystkich pracowników,
  - wykorzystuje się narzędzia komunikacji elektronicznej (e-mail, komunikatory, zamknięte grupy) do szybkiej wymiany informacji, dzielenia się pomysłami, materiałami,
  - organizuje nieformalne spotkania integracyjne dla pracowników, które wzmacniają wzajemne relacje i poczucie zespołowości,
  - funkcjonują jasne zasady komunikowania się w sytuacjach konfliktowych, procedura mediacji.

Szczegółowy zakres standardu XIII.1.

„Załącznik nr 12” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego żłobka – XIII.1. Personel podpisał zobowiązanie do respektowania kodeksu etycznego – Zasady etyczne w relacjach personel-dzieci i personel-rodzice.

ZASADY ETYCZNE W RELACJACH PERSONEL-DZIECI I PERSONEL-RODZICE:

Zapewnienie dzieciom odpowiedniej opieki i edukacji w bezpiecznych, zdrowych warunkach jest podstawowym celem i obowiązkiem personelu Żłobka. Pracownicy są zaangażowani we wspieranie rozwoju i uczenia się dzieci, poszanowanie różnic indywidualnych oraz pomaganie dzieciom w uczeniu się życia, współpracy i w zabawie. Wspierają rozwój samoświadomości dzieci, współodczuwania, poczucia własnej wartości, odporności i dobrego samopoczucia fizycznego.

Pracownicy żłobka przede wszystkim:

- nie krzywdzą dzieci. Nie uczestniczą w praktykach, które są emocjonalnie trudne dla dzieci – relacjach zawierających przemoc fizyczną, brak szacunku, lekceważenie, poniżanie, zastraszanie, wyzysk, dyskryminację ze względu na wiek lub niebezpieczne dla dzieci,
- opiekują się dziećmi i edukują w pozytywnym środowisku emocjonalnym i społecznym, stymulującym poznawczo i wspierającym kulturę każdego dziecka, pochodzenie etniczne oraz strukturę rodziny,
- nie uczestniczą w praktykach, które dyskryminują jakiekolwiek dziecko, odmawiając świadczeń, dając specjalne korzyści lub wykluczając z działań ze względu na płeć, rasę, pochodzenie narodowe, status imigracyjny, preferowany język ojczysty, przekonania religijne, stan zdrowia, niepełnosprawność, status/strukturę rodziny,
- stosują aktywną komunikację dla zaangażowania wszystkich tych, którzy mają odpowiednią wiedzę (w tym rodziny) do podejmowania decyzji dotyczących dziecka, zapewniając poufność informacji wrażliwych,
- dążą do budowania indywidualnych relacji z każdym dzieckiem, prowadzą indywidualizowane procesy adaptacji oraz strategie edukacyjne. Jeśli pomimo takich wysiłków działania te nie zaspokajają potrzeb dziecka, współpracują z rodziną dziecka i odpowiednimi specjalistami w celu znalezienia sposobów, które z większym prawdopodobieństwem zabezpieczą potrzeby dziecka,
- zostają zaznajomieni z czynnikami ryzyka rozwoju dzieci – objawami znęcania się nad dziećmi i zaniedbywania, w tym fizycznego, seksualnego, werbalnego i emocjonalnego, edukacyjnego

i medycznego. Znają i przestrzegają prawo dotyczące ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz procedury zgłaszania przypadków odpowiednim służbom,

- znają główne kategorie nadużyć zdefiniowane przez Światową Organizację Zdrowia (WHO). Są to przemoc fizyczna, przemoc emocjonalna, porzucenie i zaniedbanie, wykorzystywanie i nadużywanie seksualne,
- kiedy pozyskają od innej osoby informacje o podejrzeniach, że dziecko jest wykorzystywane lub zaniedbywane, udzielają jej pomocy w podjęciu odpowiednich działań w celu ochrony dziecka,
- kiedy są świadkami praktyki lub sytuacji, która zagraża zdrowiu, bezpieczeństwu lub dobru dziecka, mają etyczny obowiązek ich ochrony oraz poinformowania rodziców i/lub innych osób, oraz skłonienia ich do zaangażowania się we wspólne podejmowanie decyzji dotyczących dobra dziecka,
- w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci przyjmują procedury postępowania przyjęte przez Żłobek (np. opracowane przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę).

ZASADY ETYCZNE W RELACJACH PERSONEL-RODZICE

Pracownicy żłobka:

- nie ograniczają kontaktu z dzieckiem członkom rodziny, chyba że istnieje nakaz takiego ograniczenia na mocy wyroku sądowego,
- informują rodziny o filozofii, wartościach, planie OWE, swoich obserwacjach i doświadczeniach z dzieckiem oraz wyjaśniają powody i podstawy działań wobec dziecka,
- zapewniają rodzinom warunki do zaangażowania się w decyzje dotyczące dziecka,
- dokładają wszelkich starań, aby skutecznie komunikować się ze wszystkimi rodzinami w języku, którego używają. Korzystają z zasobów społeczności wielojęzycznej lub używają tłumacza, jeśli sami nie posługują się danym językiem,
- przekazują rodzicom informacje, że wszystko, co rodzice mówią na temat dzieci i ich środowiska, jest ważnym wkładem w planowanie i realizację programu pracy z dziećmi,
- informują rodziny o sposobach wykorzystania danych o ich dziecku i uzyskują od nich zgodę na udostępnianie tych danych innym specjalistom lub podmiotom,
- zgodnie z ustalonymi procedurami, niezwłocznie informują rodziców w przypadku incydentów zagrażających zdrowiu dziecka, takich jak wypadki, choroby zakaźne czy inne zdarzenia mogące spowodować stres emocjonalny,
- informują rodziny o wszelkich proponowanych projektach badawczych z udziałem ich dzieci, by mieli możliwość wyrażenia lub wstrzymania zgody,

- nie będą zezwalać ani uczestniczyć w badaniach, które mogłyby w jakikolwiek sposób utrudnić edukację, rozwój lub dobre samopoczucie dzieci,
- nie będą angażować się ani wspierać wyzysku rodzin. Nie będą wykorzystywać relacji z rodziną dla prywatnej korzyści lub osobistego zysku lub nawiązać relacji z członkami rodziny, które mogą zmniejszać jakość pracy z dziećmi,
- będą stosować pisemne zasady ochrony – poufności i ujawniania danych dotyczących dzieci i ich rodzin. Procedury ochrony danych są dostępne dla wszystkich pracowników programu i ich rodzin. Ujawnianie danych dzieci poza członkami rodziny, personelem programu i konsultantami mającymi obowiązek poufności, wymaga zgody rodziny. Wyjątkiem są przypadki nadużycia lub zaniedbania dziecka. W takich wypadkach dopuszczalne jest udostępnianie poufnych informacji agencjom, a także osobom, które są prawnie odpowiedzialne za interwencję,
- w przypadkach gdy członkowie rodziny są ze sobą w konflikcie, działają otwarcie, dzieląc się spostrzeżeniami na temat dziecka, aby pomóc wszystkim zaangażowanym stronom podejmować świadome decyzje dotyczące dziecka. Powstrzymują się od popierania jednej ze stron.

Szczegółowy zakres standardu XIII.2.

„Załącznik nr 13” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego żłobka – XIII.2. Personel jest zapoznany z procedurami ochrony danych osobowych i wizerunku dzieci

I. Zasady ochrony danych osobowych w żłobku.

- 1) Każde dziecko ma prawo do ochrony danych osobowych.
- 2) Ochrona danych osobowych dziecka opiera się na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119, z 04.05.2016 r.).
- 3) Administratorem danych osobowych dzieci jest instytucja opieki, reprezentowana przez osobę kierującą instytucją lub upoważnioną przez niego osobę.
- 4) Dane osobowe dzieci przetwarzane są tylko w celach, dla których je pozyskano.
- 5) Prawo do wglądu do danych osobowych dziecka przysługuje rodzicom oraz osobom upoważnionym przez Administratora.
- 6) Dokumenty zawierające dane osobowe dzieci (karty zgłoszeniowe, dokumenty medyczne) przechowywane są w miejscach dostępnych tylko dla upoważnionego personelu.
- 7) Personel traktuje wszystkie informacje dotyczące dziecka i jego rodziny jako poufne – nie udostępnia danych osobowych dziecka oraz informacji o dzieciach i ich rodzicach nikomu spoza grona osób uprawnionych do dostępu do tych informacji w ramach instytucji opieki.
- 8) Personel nie omawia sytuacji rodzinnej, problemów rozwojowych czy zachowania dziecka w miejscach, gdzie mogą to słyszeć osoby postronne (na korytarzu, w szatni).

II. Zasady ochrony wizerunku dziecka w żłobku.

- 1) Przetwarzanie wizerunku dziecka utrwalonego w żłobku w jakiegokolwiek formie wymaga pisemnej zgody rodziców.
- 2) Rodzice wyrażają pisemną zgodę na przetwarzanie wizerunku dziecka przez żłobek zawierającą cel i sposób wykorzystania wizerunku.
- 3) Personel nie może umożliwiać postronnym osobom lub podmiotom utrwalania wizerunku dziecka na terenie żłobka bez pisemnej zgody rodzica.
- 4) Personel unika podpisywania materiałów (zdjęć, filmów wideo) imieniem i nazwiskiem dziecka powiązywania informacji dotyczących stanu zdrowia, sytuacji materialnej, prawnej z wizerunkiem dziecka kopiowania i niestosownego wykorzystania materiałów (zdjęć, filmów

wideo), wszystkie dzieci muszą być ubrane, a sfotografowana/sfilmowana sytuacja nie poniża i nie ośmiesza dziecka.

- 5) Personel zapoznaje rodziców z kwestiami związanymi z ochroną wizerunku dzieci.

Szczegółowy zakres standardu XIII.2.

„Załącznik nr 14” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego żłobka – XIII.2. Procedury zapobiegania wypadkom i postępowania w sytuacji wypadku podczas pobytu w żłobku

W żłobku zdarzają się wypadki związane z małymi dziećmi – są to zawsze sytuacje bardzo poważne, wymagające sprawnego i adekwatnego działania. Dlatego w żłobku opracowane są i wdrożone szczegółowe procedury w tym zakresie, obejmujące zarówno działania prewencyjne, jak i jasny schemat postępowania w razie wystąpienia wypadku.

Cel procedury:

Stworzenie i utrzymanie środowiska, które w najwyższym możliwym stopniu zapewni dzieciom do lat 3 bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne podczas pobytu w żłobku. Procedura ma na celu wdrożenie spójnego systemu zasad, działań profilaktycznych i interwencyjnych, które minimalizują ryzyko wystąpienia sytuacji potencjalnie niebezpiecznych oraz określają jasne kroki reagowania w przypadku ich zaistnienia.

Zakres procedury:

Procedura obowiązuje cały personel żłobka niezależnie od zajmowanego stanowiska i formy zatrudnienia. Procedura ma zastosowanie we wszystkich przestrzeniach, w których przebywają dzieci – w salach, na korytarzach, w łazienkach, na placu zabaw, a także podczas wyjazdów poza teren Żłobka.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

Dyrektor:

- zapewnienia, że wszyscy pracownicy znają i rozumieją zasady procedury,
- monitoruje na bieżąco przestrzeganie procedur przez personel,
- regularnie (nie rzadziej niż raz na kwartał) przeprowadza kontrole stanu bezpieczeństwa w instytucji opieki,
- niezwłocznie podejmuje działania w przypadku stwierdzenia zagrożeń lub naruszeń procedury,
- zapewnia pracownikom niezbędne szkolenia i środki do realizacji procedury.

Opiekunowie w żłobku przypisani do danej grupy są oni zobowiązani do:

- stałego nadzoru nad dziećmi, aktywnego zapobiegania sytuacjom potencjalnie niebezpiecznym,
- natychmiastowego reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- zgłaszania przełożonym wszelkich obaw, uwag, incydentów związanych z bezpieczeństwem,
- utrzymywania sali i jej wyposażenia w stanie niestwarzającym zagrożeń,
- edukowania dzieci (w sposób dostosowany do ich wieku) na temat zasad bezpieczeństwa.

Wszyscy pozostali pracownicy w zakresie swoich obowiązków, również odpowiadają za zapewnienie bezpiecznego środowiska dzieciom. W szczególności:

- personel kuchenny zapewnia bezpieczeństwo żywności i przestrzega zasad higieny,
- personel techniczny dba o stan infrastruktury i sprzętów, usuwa usterki.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań:

I. Zapewnienie bezpiecznej przestrzeni:

- 1) Sale i inne pomieszczenia, w których przebywają dzieci, spełniają normy bezpieczeństwa określone w stosownych przepisach (odpowiednia powierzchnia, oświetlenie, wentylacja, ogrzewanie).
- 2) Meble i wyposażenie sal mają zaokrąglone krawędzie, są stabilne, bez ostrych elementów, dostosowane do wzrostu dzieci.
- 3) Podłogi są równe, antypoślizgowe, bez wystających elementów.
- 4) Gniazdka elektryczne są zabezpieczone.
- 5) Wszelkie środki chemiczne, leki, ostre narzędzia są przechowywane w zamkniętych szafach, niedostępnych dla dzieci.
- 6) Zabawki i pomoce dydaktyczne mają atesty bezpieczeństwa i są czyszczone oraz regularnie sprawdzane pod kątem zużycia, uszkodzeń.
- 7) Plac zabaw ma bezpieczną nawierzchnię, sprzęt dostosowany do wieku dzieci, jest ogrodzony i regularnie kontrolowany pod kątem usterek.

II. Zapewnienie stałego nadzoru:

- 1) Opiekunowie przez cały czas aktywnie nadzorują dzieci, znają liczbę dzieci pod swoją opieką w każdym momencie.
- 2) Zabrania się pozostawiania dzieci bez nadzoru, nawet na krótką chwilę.
- 3) W sytuacjach wymagających wyjścia opiekuna (np. do toalety) musi on zapewnić zastępstwo innego pracownika.
- 4) Szczególną uwagę należy zwracać podczas zabaw na placu, spacerów, wycieczek – dziecko zawsze musi być w zasięgu wzroku i słuchu opiekuna.
- 5) W trakcie leżakowania opiekun musi być stale obecny w sali.
- 6) Podczas zabaw w ogrodzie, na placu zabaw należy sprawdzić teren pod kątem bezpieczeństwa, usunąć ewentualne zagrożenia.

III. Zapobieganie wypadkom i urazom:

- 1) Personel uczy dzieci bezpiecznych zachowań (np. nie popychamy kolegów).

- 2) Wprowadzane są jasne, zrozumiałe dla dzieci zasady dotyczące bezpieczeństwa.
- 3) Dzieci są uczone, jak bezpiecznie korzystać z zabawek, sprzętu na placu zabaw.
- 4) Opiekunowie kontrolują, czy obuwie dzieci jest odpowiednio dopasowane, zapięte (dla uniknięcia potknięć, upadków).
- 5) Podczas zabaw ruchowych, ćwiczeń gimnastycznych opiekunowie asekurują dzieci.
- 6) Personel uczy dzieci, jak unikać potencjalnie niebezpiecznych sytuacji (np. nie rozmawiamy z nieznanymi, nie oddalamy się od grupy na spacerze).
- 7) Personel nie korzysta z telefonu podczas sprawowania opieki nad dziećmi.
- 8) Personel swoje kubki z napojami stawia w bezpiecznej odległości i wysokości tak, aby dzieci nie miały możliwości ich dotknięcia.

IV. Reagowanie w sytuacjach zagrożenia:

- 1) W przypadku zauważenia zagrożenia dla dzieci (uszkodzony sprzęt, niebezpieczny przedmiot w zasięgu dzieci) opiekun niezwłocznie podejmuje działania w celu usunięcia zagrożenia, a jeśli to niemożliwe – izoluje dzieci od źródła zagrożenia.
- 2) W razie wypadku dziecka opiekun udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, wzywa pomoc medyczną (jeśli jest taka potrzeba), powiadamia osobę kierującą instytucją i rodziców dziecka.
- 3) Żłobek jest wyposażony w apteczkę pierwszej pomocy z aktualnym, pełnym wyposażeniem, regularnie kontrolowanym.
- 4) Wszyscy pracownicy są przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy dzieciom.
- 5) W razie podejrzenia, że uraz dziecka jest poważny (uraz głowy, podejrzenie złamania), nawet jeśli brak widocznych objawów, należy wezwać pogotowie.
- 6) Każdy wypadek dziecka zostaje odnotowany w książce wypadków, a okoliczności przeanalizowane pod kątem zapobiegania podobnym zdarzeniom w przyszłości.

V. Bezpieczeństwo żywienia:

- 1) Posiłki dla dzieci przygotowywane są z zachowaniem najwyższych standardów higieny i bezpieczeństwa żywności.
- 2) Produkty żywnościowe pochodzą ze sprawdzonych źródeł, są świeże, przechowywane we właściwych warunkach.
- 3) Personel kuchenny ma aktualne książeczki sanitarno-epidemiologiczne, przechodzi regularne szkolenia z zakresu bezpieczeństwa żywności.
- 4) W kuchni obowiązują procedury HACCP (analiza ryzyka i kontrola punktów krytycznych).
- 5) Próbkę żywności są przechowywane zgodnie z przepisami.
- 6) Opiekunowie znają i respektują informacje o alergiach i nietolerancjach pokarmowych dzieci.

VI. Bezpieczeństwo podczas spacerów i wycieczek:

Wyjściem określa się każde zorganizowane wyjście dzieci pod opieką Personelu poza teren instytucji opieki. Wyjście może mieć formę spaceru lub wycieczki. „Spacerem” określa się wyjście dzieci pod opieką Personelu do miejsc w promieniu ok. 500 m, pozostałe wyjścia określane są terminem „wycieczka”.

- 1) Każda wycieczka musi być wcześniej zaplanowana, z określeniem trasy, czasu, liczby osób z personelu.
- 2) Wymagana jest pisemna zgoda rodziców na udział dziecka w wycieczce.
- 3) Przy organizacji wycieczki należy zapewnić określoną przepisami liczbę osób z personelu.
- 4) Każde dziecko musi mieć elementy odblaskowe na ubraniu lub kamizelkę.
- 5) Personel musi mieć ze sobą apteczkę, listę obecności dzieci, numery kontaktowe do rodziców i instytucji opieki.
- 6) Przed wyjściem personel przypomina dzieciom zasady bezpieczeństwa, sprawdza, czy dzieci są ubrane odpowiednio do pogody.
- 7) Podczas wyjścia personel cały czas aktywnie nadzoruje dzieci, prowadzi liczenie dzieci (przed wyjściem, w jego trakcie, przed powrotem).
- 8) W miejscach publicznych (w zoo, muzeum) personel dodatkowo zwraca uwagę na potencjalne zagrożenia (tłum, zbiorniki wodne itp.).

Dokumentowanie procedur:

- 1) Wszelkie incydenty związane z bezpieczeństwem dzieci (wypadki, urazy, zauważone zagrożenia) muszą być dokumentowane w książce wypadków.
- 2) Każdy wpis musi zawierać datę, opis zdarzenia, podjęte działania, podpisy świadków i osoby dokonującej wpisu.
Dokumentacja musi być regularnie analizowana przez osobę kierującą instytucją pod kątem identyfikacji obszarów ryzyka i planowania działań prewencyjnych. Protokoły z kontroli stanu bezpieczeństwa instytucji opieki muszą być archiwizowane.
- 3) Dokumentacja szkoleń pracowników w zakresie bezpieczeństwa musi być przechowywana w aktach osobowych

Sposób prezentacji procedur:

- 1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej.
- 2) Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w placówce procedurami na spotkaniach, organizacyjnych we wrześniu każdego roku.
- 3) Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń.
- 4) Zapoznanie wszystkich pracowników z treścią procedury.

Tryb dokonywania zmian w procedurze:

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego żłobek. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Szczegółowy zakres standardu XIII.4.

„Załącznik nr 15” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego żłobka – XIII.4. W instytucji opieki jest tworzony i konsultowany z rodzicami indywidualny program pobytu dzieci o specjalnych potrzebach uwzględniający ich możliwości

Plan indywidualnego wsparcia

Zaobserwowane potrzeby dziecka	Sposób zaspokajania	Osoba odpowiedzialna	Notatki z monitorowania

Szczegółowy zakres standardu XVII.1.

„Załącznik nr 16” do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego żłobka – XVII.1. W żłobku jest spisana lista spraw, w których decyzje są konsultowane z rodzicami lub radą rodziców, oraz spraw, w których decyzje są podejmowane wspólnie z rodzicami

Lista spraw, w których decyzje są konsultowane z rodzicami lub radą rodziców	Decyzje podejmowane przez żłobek i konsultowane z rodzicami	Decyzje wspólnie podejmowane	Decyzje podejmowane przez żłobek – rodzice są informowani
Decyzje dotyczące codziennego funkcjonowania grupy – harmonogram dnia			
Jadłospis			
Aktualizacja Planu OWE			
Wycieczki			
Obchodzenie świąt i uroczystości			
Godziny otwarcia instytucji			
Zmiany w opłatach			

Decyzje dotyczące indywidualnego dziecka (np. dieta, udział w zajęciach, specjalne potrzeby)			
Wprowadzenie dodatkowych zajęć			